

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXV Kaina 35 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY SAUSIS - JANUARY 7, 1994

Nr. 4

Žinios iš Lietuvos - Elta

Opozicija priešinasi įstatymo projektui

Vilnius, sausio 6 d. (Elta) - Šešių opozicinių partijų vadai trečiadienį pasirašė bendrą pareiškimą dėl Seime pradėto priimtinės Nepaprastosios padėties įstatymo. Pareiškime rašoma: „LDDP frakcijos balsais jau priimti šio įstatymo straipsniai yra iššūkiai Lietuvos Respublikos konstitucinei santvarkai. Nepaprastosios padėties įstatymu LDDP susidaro sąlygas vien savo frakcijos sprendimu sustabdyti esminių Konstitucijos nuostatų veikimą, bet kokių „grėsmės visuomenės rimčiai“ pretekstu pažeisti pagrindines žmogaus teises ir laisves, įvesti savo partijos diktatūrą su tariamai teisėtai prievartos veiksmais“.

„Mes pabrėžiame“, sako pareiškimo autoriai, „kad tautos ir kiekvieno piliečio teisės priešintai bet kam, kas kėsina į konstitucinę santvarką, yra neatimama“. Pareiškime pasirašė Saulius Pečiulionis Lietuvos Demokratų Partijos vardu, Povilas Katilius Lietuvos Krikščionių Demokratų Partijos vardu, Viktoras Makoveckas Lietuvos Liberalų Sąjungos vardu, Valentinas Šapalas Lietuvos Nepriklausomybės Partijos vardu, Rimantas Smetona Lietuvos Tautininkų Sąjungos vardu ir Vytautas Landsbergis Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) vardu.

Premjeras: žemdirbiai ir iki šiol galėjo rinktis kam parduoti produkciją

Po atostogų Floridoje Lietuvos ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius surengė savo pirmąją šių metų spaudos konferenciją. Pakomentavęs 1994 m. valstybės biudžetą, premjeras apsispyrė ties dienos aktualijomis.

Viena iš jų - vasario mėnesį planuojamas žemdirbių streikas. Šleževičius pasakė, kad prieš spaudos konferenciją buvo dar kartą susitikęs su streiko komiteto pirmininku Jonu Čiulevičiumi. Per valandą trukusį pokalbį aptartos galimybės streikui išvengti. „Streikuoti - žemdirbių konstitucinė teisė“, pasakė žurnalistams premjeras. „Bet streikų organizatoriams privalu žinoti, kad jie neturi teisės versti žemdirbius streikuoti, drausti jiems vežti savo pagamintą produkciją į perdirbimo įmones. Tai, kad streikuotojai žada ją pristatinti ne į perdirbimo įmones, o tiesiog miestų gyventojams, į kurgavietes, įrodo, kad jų akcija yra galimai pavadinama streiku, nes tokia teisė - laisvai pasirinkti, kam parduoti - jie turėjo ir iki šiol“.

Kita aktualija - naftos terminalo statyba. Premjeras Šleževičius pabrėžė, kad jau nebe pirmą kartą sakas, jog Liepojos variantas jokių būdu neatmeta būtiningą variantą. Liepojoje nemažai papildomų darbų reikalauja uosto pagilinimas: jo gylis dabar yra 9-10 metrų, o tai per mažai didelės talpos tanklaiviams įplaukti. Premjeras pakartojo žurnalistams ir pagrindinį reikalavimą: terminalą statant Liepojoje Lietuva privalo

turėti kontrolinį bendros įmonės paketa - 51% kapitalo. Galutinai tai turėtų būti nuspręsta kitą pirmadienį Liepojoje įvyksiančiame Lietuvos ir Latvijos vyriausybinių delegacijų susitikime.

Visokavičius atmetė visus kaltinimus

Buvęs Lietuvos Banko valdybos pirmininkas Romualdas Visokavičius surengtoje spaudos konferencijoje pasakė, kad byla, keliama jam neva už piktnaudžiavimą tarnybine padėtimi, sprogs kaip muilo burbulas. Apie tai, kad 20 milijonų litų kreditas vyriausybei bus skiriamas per „Litimpex“ banką, už ką ir keliama byla, anot Visokavičiaus, iš anksto buvo informuotas ir prezidentas.

Romualdo Visokavičiaus bylą Generalinė prokuratura nutarė perduoti Aukščiausiajam Teismui. Buvęs Lietuvos Banko valdybos pirmininkas, susipažinęs su visais penkiais bylos tomiais, spaudos konferencijoje dar kartą kategoriškai atmetė jam pateiktus kaltinimus. „Tuo kreditu jokios žalos valstybei nepadarė“, sakė Visokavičius. „Atvirkščiai - palūkanų pavidalą jau gauta apie 2 milijonus litų pelno, o iš 20 milijonų paskolintų litų - 11 milijonų grąžinta“.

Visokavičius teigė ir ateityje aktyviai dalyvausiantis Lietuvos ekonominiame gyvenime. Dabartinio Lietuvos Banko būklę jis pavadino kritiška. „Aš darysiu viską“, pasakė jis, „kad Lietuvos ekonomikoje būtų tvarka, o litas nebūtų išniekintas“.

Bus švenčiama Lietuvos gynėjų diena

Organizacinė komisija, vadovaujama Seimo pirmininko Česlovo Juršeno, patvirtino pagrindinių renginių planą Sausio 13-osios - Laisvės gynėjų dienos paminėjimui. Tą dieną įvyks Seimo posėdis. Į jį bus kviečiami Lietuvoje akredituoti užsienio šalių ambasadoriai, Lietuvos Katalikų Bažnyčios hierarchai bei kitų religinių konfesijų atstovai, žuvusiųjų už Lietuvos nepriklausomybę artimieji.

Sausio 12 d. prie Seimo rūmų, televizijos bokšto, televizijos ir radijo pastato bus uždegti laužai. Vidurnaktį tarp sausio 12-osios ir 13-osios Vilniaus universiteto Šv. Jono bažnyčioje rengiamas gedulingas koncertas. Sausio 13 d. 12.30 val. Vilniaus Antakalnio kapinėse vyks iškilmingas ceremonijas žuvusiųjų už Lietuvos nepriklausomybę atminimui pagerbti.

Tą dieną taip pat numatytas begimas „Gyvybės ir mirties keliu“: nuo Antakalnio kapinių - iki televizijos bokšto. Šventos Mišios už žuvusiuosius bus aukojamos visose Lietuvos bažnyčiose.

- Prez. Algirdas Brazauskas nusiuntė JAV prezidentui Bill Clinton užuojautą dėl jo motinos mirties.

JAV gynybos sekretorius Les Aspin apie 55 minutes kalbėjo su Rusijos gynybos ministru Pavelu Gračevu naujai praverstame tiesioginiame telefoniniame susisiekiame. Šis ryšys eina komerciniais telefonais, ne atskira linija. Laidais einantys jų pasikalbėjimai elektronikai sumaisomi ir atstatomi, užtikrinant jų privatumą. Iki šiol ministrai turėjo privatų tiesioginį ryšį tik telegrafu.

Amb. Eidintas apie Lietuvos užsienio politiką

Washington, DC, sausio 6 d. - Kadangi šiomis dienomis Lietuvos ambasada susilaukia daugybės skambinimų, tiek iš JAV lietuvių, tiek iš amerikiečių spaudos bei kitų asmenų, ambasadorius Alfonsas Eidintas spaudai paskelbė informacinį straipsnį, kuriame perduoda Lietuvos diplomatinio korpuso konferencijos metu išdėstytas savo mintis dėl Lietuvos užsienio politikos krypties.

Ambasadorius pradeda straipsnį, paminėdamas gruodžio 21-23 dienomis Vilniuje, Užsienio reikalų ministerijoje vykusį Lietuvos diplomatinio misijų vadovų susitikimą, kuriame dalyvavo ir aukščiausieji Lietuvos vykdamosios ir įstatymų leidybos institucijų vadovai. Kitą dieną po ambasadorius pasisakymo, rašo ambasadorius, diskusija prastėta Seime. Ten „valdžios politiką kritikavo opozicija (prof. Vytautas Landsbergis, Gediminas Vagnorius ir kiti). Bene bešališkiausiai situaciją apibendrinė Romualdas Ozolas, pareiškęs, kad visi mes kalti, kad [Lietuva neturi] ne tik užsienio politikos koncepcijos, jos matymo, bet visų pirma Lietuvos politikai nėra net suformulavę, kokią gi jie stengiasi kurti valstybę“.

Pozityvūs faktoriai

„Kai kam padėtis neatrodo tokia beviltiška“, rašo amb. Eidintas. „Lietuva šiame, pirmą kartą po 1939 m. rudens, kai prezidento Antano Smetonos vyriausybė buvo priversta sutartimi įsileisti į Lietuvą Raudonosios armijos bazes ir faktiškai jau tuomet tapo priklausoma šalimi, vėl yra valstybės be svetimoms kariuomenės, pirmoji iš Baltijos valstybių, aplenkusi netgi Vokietiją“.

„Kiti gana pozityvūs faktoriai taip pat solidūs: sumažėjo Rusijos vaidmuo Europos reikalų sprendime, labai suaktyvėjo siekiamos narystės NATO [sąjungoje] Lenkija, Vengrija ir Čekija, JAV ir Vakarų valstybės ieško Rytų Europos saugu-

mo formulės, Lietuva vis labiau integruojasi į įvairias politines, ekonomines ir teises Vakarų Europos institucijas bei struktūras, išsprendė pas save tautinių mažumų problemą ir toliau gilina bendradarbiavimą su Latvija bei Estija“.

Negatyvūs faktoriai

„Lietuvos ambasada Washingtone [diplomatines tarnybas] pasitarime nurodė ir eilę negatyvių faktorių, kurie sunkina Lietuvos tarptautinę padėtį ir kurie netgi neleidžia šiuo metu tapti savarankišku vienetu reikiant savo originalią mintį Rytų Europos šiuolaikinėje tarptautinėje konsteliacijoje“, rašo ambasadorius. Tai „itin sudėtinga ekonominė Lietuvos ūkio padėtis, nesugebėjimas pritraukti užsienio investicijų, atsilikimas nuo kaimynų reformų tempuose, kai kurių vidinių politinių procesų neigiamas įtaka Lietuvos tarptautiniams interesams, politinių partijų nesugebėjimas Lietuvos tarptautinės padėties sustiprinimo vardu atsisakyti politinės demagogijos, naudoti partinėje kovoje pvz. lenkiškos kortos“, ar naujos „želigovskijos“ baubų“.

„Negatyvių faktorių, kuris gali greitai ir labai sustiprėti skaitytume ir neolimpinių tendencijų stiprėjimą Rusijos užsienio politikoje bei Maskvos siekimus grąžinti į savo įtaką buvusios [Sovietų Sąjungos] teritoriją. Galimas dalykas, kad netrukus Maskva gali išskelti ir koridorius tarp Rusijos ir Karaliaučiaus per Lietuvos teritoriją idėja ar net eventualų tos idėjos realizavimo planą. Vladimir Žirinovskis, kaip žinoma, mūsų atžvilgiu ilgai epitetų negalvojo... Nepasirašyta sutartis su Lenkija, gerų santykių su šia kaimynine ignoravimas taip pat yra negatyvus mūsų užsienio politikos faktorių, juolab, kad dar nei su viena kaimynine Lietuva neturi politinės gerų santykių sutarties, o Lenkija jau turi su visomis, išskyrus Lietuvą“.

Svarbiausia: Vakarų saugumo garantijas

Kaip rašo amb. Eidintas, „Pasitarime Vilniuje pasiūlėme Lietuvos užsienio politikos prioritetinėmis kryptimis laikyti visų pirma Vakarų valstybių saugumo garantijų gavimą. Po paskutiniųjų Rusijos rinkimų rezultatų šūkis 'From Partnership to Membership' [„iš partnerystės į narystę“] įgauna aktualesnį skambėjimą ir turi tapti pačiu aukščiausiu lygiu, pareikštu Lietuvos užsienio politikos credo, strateginiu mūsų tikslu užsienio politikoje, partnerystės etapą suprantant kaip labai konkretų, gal pradžioje ir ribotų, saugumo garantijų iš Vakarų valstybių gavimą“.

„Labai sunkus, tačiau siektinas tikslas yra laipsniškas atpalaidavimas nuo Rusijos ekonominės ir politinės įtakos, savoj naftos terminalo pasistatymas (dabar tariamai jį planuoti ir statyti kartu su Latvija buvusiam Liepojos kariniame uoste), alternatyvinių ginklų šalių saugumo, tačiau panašios idėjos buvo matomos ir 1939 m. ir kuo jos baigėsi puikiai žinome. Lietuvos tikslas tad dabar būtų visai aiškus - patekti į Vakarų Europos saugumo zoną, nes kitaip, jei Vakarai Rytų Europoje užleis pozicijas, jas užims Rytai, arba kitaip sakant, Rusija. Jei Rusija eitų tvirtos demokratijos vystymosi linkme, tai geri dvišaliai Lietuvos-Rusijos santykiai nekeltų didesnių abejonių. Bet komunistų-žirinovskinių didėjanti įtaka Rusijos didėje neleidžia Lietuva puoselėti didesnių iliuzijų epochoje, kuri prasidės po Jelcino prezidentavimo“.

„Lenkija, kuri yra oficialiai pareiškusi, kad pripažįsta dabartinės Lietuvos sienas, yra labai svarbi mums svarstant Rytų Europos saugumo problemą, taikos partnerystę ir mūsų narystę NATO. Yra ir daug kitų klausimų, kuriais mūsų ir Lenkijos interesai aiškiai sutampa, pvz., kad ir Karaliaučiaus

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Rusija perspėja neplėsti NATO

Maskva, sausio 5 d. - Rusija trečiadienį davė ligšiol stipriausią įspėjimą apie gresiantį jėgų lygsvaros praradimą Europoje, tad JAV pareiškė nepriimančią Baltijos šalių į NATO artimoje ateityje. „Savaimė, mes suprantame Baltijos ir Rytų Europos šalių aspiracijas įstoti į NATO sąjungą“ pasakė Strobe Talbott, „Bet dabar ant stalo padėtas klausimas yra 'Partnerystė taikai'“.

Jis tuo užsiminė JAV siūlomą dalinės NATO narystės projektą „Partnerystė taikai“, kuris leistų buvusio komunistinio bloko šalims bendradarbiauti su NATO, bet neduotų saugumo užtikrinimo. Čekijos, Lenkijos ir Vengrijos pareigūnai, kurios prašo NATO narystės kaip užtikrinimą prieš Rusijos atnaujintą veržimąsi į imperiją, yra pareiškusios stiprų nepasitenkinimą JAV siūlomu planu.

NATO praplėtimas „įžiebtų rusų viešosios opinijos neigiamą atsiliepimą“ ir „prisidėtų prie neigiamų idėjų plitimo civiliuose bei kariniuose rateliuose“, rašoma pareiškime. Vakaruose šie žodžiai suprantami kaip aiški užuomina į Žirinovskio kurtomas antikarietiskas tendencijas.

Tuo tarpu Strobe Talbott, prieš porą dienų nominuotas į JAV Valstybės sekretoriaus pava-

duotojo pareigas, Berlyne pareiškė, kad Baltijos šalims (ypač Lietuvai, kuri antradienį paprašė pilnos narystės NATO sąjungoje) nebus leista įstoti į NATO artimoje ateityje. „Savaimė, mes suprantame Baltijos ir Rytų Europos šalių aspiracijas įstoti į NATO sąjungą“ pasakė Strobe Talbott, „Bet dabar ant stalo padėtas klausimas yra 'Partnerystė taikai'“.

Jis tuo užsiminė JAV siūlomą dalinės NATO narystės projektą „Partnerystė taikai“, kuris leistų buvusio komunistinio bloko šalims bendradarbiauti su NATO, bet neduotų saugumo užtikrinimo.

Čekijos, Lenkijos ir Vengrijos pareigūnai, kurios prašo NATO narystės kaip užtikrinimą prieš Rusijos atnaujintą veržimąsi į imperiją, yra pareiškusios stiprų nepasitenkinimą JAV siūlomu planu.

- Gruzijoje Naujųjų metų vakarą nusižudė jos nuverstas prezidentas Zviad Gamsachurdija, kaip pranešė jo žmona trečiadienį. Valdžios pareigūnai sakė žinoję, kad jis mire, bet manė, kad buvo nušautas ginčo su savo šalininkais metu.

klausimo suaktualėjime. Dėl to Lietuvai reikės radikaliai pagerinti santykius su šia pietų kaimynine, kitaip, jei gaunant kelio žemėlapių NATO, galime likti trečiaeilį valstybių tarpelį“.

„Lietuvos 1994 m. didžiausias rūpestis - ar JAV ir jos Vakarų Europos partnerės leis, kad Rusija vetuotų naujų valstybių narystę NATO. Ar Vakarai parems naujas demokratijas - su teiks joms tarptautinio saugumo garantijas ir tuo sustiprins stabilumą Rytų ir centrinėje Europoje - parodys artimiausią ateitį. Jeigu JAV pasiūlytasis „Partnerystės taikai“ projektas bent kiek taps aiškesnis, jei jis teiks mums kokias nors saugumo garantijas, jei jis Lietuvą atves į NATO narystę - tai jis mums priimtinas ir pagaiduojamas. Tačiau tai Lietuva turės labai aiškiai pasakyti. Reikia pasiekti, kad Baltijos valstybės saugumo srityje būtų traktuojamos kaip Vyšegrado [Vasovos pakto] šalys (Lenkija, Vengrija, Čekija). Kitaip kils pavojus, kad būsimieji priešai Rytų saugumo sferos ir stumiami į Nepriklausomų Valstybių Sandraugą. Gali būti, kad Vakarai irgi norės tai padaryti, siekdami kompromiso su Rytais“.

Kaip reikėtų veikti

„Lietuvos diplomatinė tarnyba, bendrai su kitų Rytų valstybių atstovais, turėtų bandyti veikti situaciją sau palankia linkme visomis priemonėmis. Lietuvai reikalinga parama, tame tarpe ir iš JAV gyvenančių lietuvių organizacijų, kurios galėtų daryti poveikį JAV vykdomajai valdžiai nepamiršti Baltijos šalių saugumo problemas. Šiandien JAV-ose vyrauja du požiūriai į Rytų Europą ir jos perspektyvas: (1) Rytų Europoje neverta konfrontuoti su Rusija, nes ji yra tradicinėje Rusijos įtakos sferoje ir (2) prieš JAV ir Vakarų pasaulį iškyla unikali galimybė perkelti demokratijos sieną dar toliau į Rytus“.

„Reikia daryti viską, kad JAV politikoje stiprėtų ir dominuotų

pastaroji, mums palanki tendencija, ją atstovaujantys politikai, kad jų argumentai stiprėtų ir skambėtų vis įtikinamiau“.

Po „Šaltojo karo“ dar labiau išaugus JAV vaidmeniui, „Lietuvos ambasada Washingtono pagrindiniu savo diplomatinio darbo prioritetu, laikys siekimą gauti iš JAV ir jos sąjungininkių realias saugumo garantijas, perspektyvą turint tikslą gauti pilną narystę NATO“.

Informacinį straipsnį ambasadorius Alfonsas Eidintas baigia: „Dar gruodžio 14 d. gavau retą progą dalyvauti tiesioginėje CNN laidoje ir komentuoti V. Žirinovskio rudųjų pergale Rusijoje ir jos galimą įtaką Baltijos valstybėms. Šioje, visame pasaulyje matomoje TV laidoje iškeliau svarbiausią dabar - Baltijos valstybių ir apskritai Rytų Europos saugumo klausimą, kaip ir kieno jis bus garantuotas?“

„Lietuvos ambasada Washingtono praktiškai visą paskutinį mėnesį ir dirbo Lietuvos saugumo problematikos bei stojimo į NATO klausimu. Galop Lietuvos Seimas gruodžio 23 d. nutarė rekomenduoti Lietuvos Vyriausybei oficialiai pareikšti norą stoti į NATO, o š.m. sausio 4 d. Lietuvos prezidentas A. Brazauskas laiške NATO Generaliniam sekretoriui Manfred Woerner pareiškė oficialų Lietuvos norą įsijungti į NATO iššaukdamas negatyvią Maskvos reakciją ir plačius pasaulio spaudos komentarus“.

„Kaip seksis toliau realizuoti Lietuvos saugumo garantijų problemą parodys artimiausia ateitis. Vienok aišku, kad žingsnis padarytas ir daugiausia tai apspėję didžiųjų valstybių nusistatymas ir jų pozicija. Tačiau ir patys negalime sėdėti rankas sudėję. Ir nesėdime“.

KALENDORIUS

Sausio 7 d.: Šv. Raimundas iš Penjaforto; Liucijus, Rustenis, Radvilė.

Sausio 8 d.: Apolinaras, Severinas, Teofilus, Gintė.

IŠEIVIJOS ĮNAŠAS LIETUVAI

ONA VOVERIENĖ

Aštuntasis mokslo ir kūrybos simpoziumas, vykęs 1993 m. lapkričio 23-28 d. Čikagoje ir Le-monte, jau tapo istorija. Ilgai dar jis bus minimas įvairių profesijų specialistų, inžinierių, medikų, biologų, pedagogų ir kitų leidiniuose, bus diskutuojamos jo idėjos, prisimenami susitikimai, geru žodžiu minimi jo organizatoriai ir rėmėjai.

Iš tikrųjų tai didžiulis išeivijos įnašas į Lietuvos mokslo ir kultūros lobyną. Kas žino, gal kaip tik šiame simpoziume skirtingų pasaulėjautų ir skirtingos mokslo praktikos sandūroje su-daigintos naujų idėjų sėklos išaugs į naujas mokslo kryptis, atnešdamos Lietuvos mokslui pripažinimą ir šlovę. Ir nesvarbu, kur tas mokslininkas — Lietuvoje ar Amerikoje gyvena. „Mokslas neturi tėvynės, bet mokslininkų be tėvynės nebūna, ir reikšmė, kurią pasaulis teikia mokslininko darbams, jis teikia ir jo tėvynei“. Taip tvirtino L. Pasteras (Pasteur).

Simpoziumo organizatoriai — simpoziumo tarybos pirmininkas Albertas Kerelis, mokslinės programos komiteto pirmininkas Kęstutis Keblys, leidinio „Aštuntasis mokslo ir kūrybos simpoziumas“ sudarytojas ir redaktorius Ramojus Vaitys, kultūros programos organizatoriai, atvykusiųjų iš Lietuvos mokslininkų buities organizatoriai bei simpoziumo rėmėjai atliko milžinišką darbą, paaugėjo jam daugelį nerimo ir vilties dienų „vardan tos Lietuvos“, jos vienybės ir jos mokslo bei kultūros prestižo pasaulyje. Nuoširdus visiems jiems ačiū! Jų vardai, be abejonės, jau įėjo į Lietuvos mokslo istoriją.

Simpoziume dalyvavo keli šimtai Amerikos lietuvių mokslininkų ir kultūros darbuotojų. Iš Lietuvos buvo atvykę 63 mokslininkai ir mokslo organizatoriai. Perskaityta per 120 pranešimų septyniuose plenarinėse sesijose ir devyniose sekcijose.

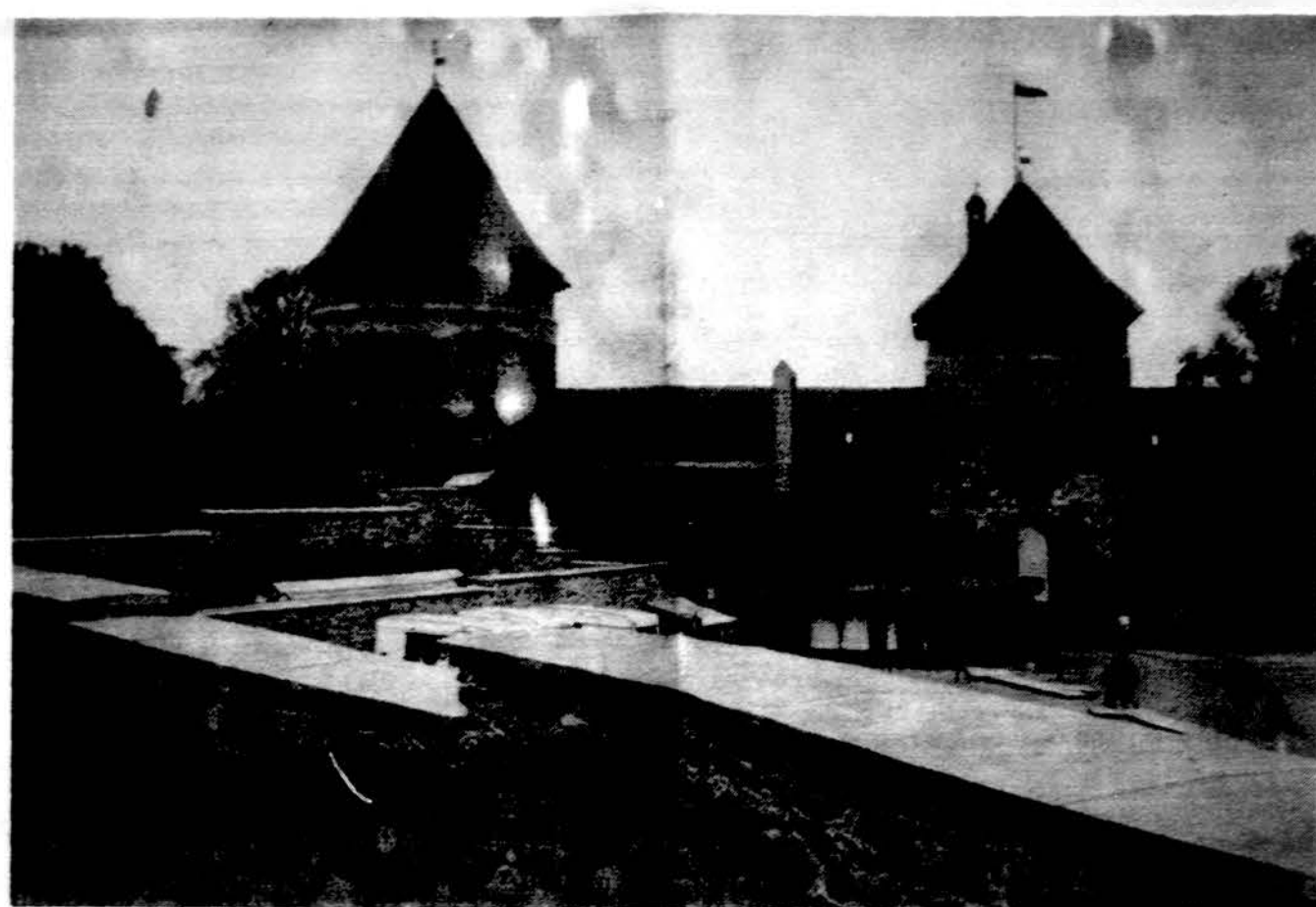
Plenarinėse sesijose įžanginius žodžius tarė jų pirmininkai ir pranešimus skaitė J. Šmulskštys ir A. Štromas sesijoje „Lietuvos konstitucijos įtaka krašto politikai ir visuomeniniam gyvenimui“ (pirm. L. Sabaliūnas); J. Šarkus ir I. Lukoševičienė — sesijoje „Išeivijos tauta Lietuvai“ (pirm. A. Malcanaitė-Gaškienė); V. Landsbergis

— sesijoje „Grėsmės Nepriklausomybei“ (pirm. R. Vaitys); A. Gučas, V. Paipalas, A. Bublys, D. Empakeris — sesijoje „Architektų įnašas į Lietuvos kultūrą“ (pirm. A. Kerelis); L. Kadžiulis, E. Vilkas ir A. Avizienis — sesijoje „Lietuvos mokslas — padėtis ir perspektyvos“ (pirm. S. Suziedelis); K. Almenas, D. Šatas ir E. Vilkas — sesijoje „Išeivijos tauta Lietuvos mokslininkams“ (pirm. V. Vengris); A. Zalatorius ir I. Gražytė-Maziliauskienė — sesijoje „Lietuvių literatūra čia ir ten“ (pirm. V. Kelertienė).

Daugiausia pranešimų buvo perskaityta „Technologijų“ sekcijoje — net 18. Šioje sekcijoje mokslininkai iš Lietuvos perskaitė 12 pranešimų. Gamtos ir medicinos mokslų sekcijose buvo perskaityta po 16 pranešimų. Daugumą jų irgi skaitė mokslininkai iš Lietuvos — 10 medicinos sekcijoje ir 8 gamtos mokslų. Ketvirtoji pagal pranešimų skaičių buvo muzikos sekcija. Čia perskaityta 12 pranešimų. Du pranešimus skaitė muzikologės iš Lietuvos D. Palionytė-Banevičienė (iš Vilniaus) ir I. Šileikienė (iš Klaipėdos). Mokslininkai iš Lietuvos skaitė pranešimus ir kitose sekcijose — odontologijos, pedagogikos, dailės, matematikos, psichologijos, architektūros, literatūros.

Viena sociologijos sekcijų (vadovė A. Malcanaitė-Gaškienė) buvo skirta moterų studijoms. Joje pranešimus skaitė vilnietės V. Stelbienė, V. Kanopienė, pasisakė O. Voverienė. Diskusijose dalyvavo daug moterų, labai šiltai ir jautriai reagavusių į Lietuvos moterų problemas, jų diskriminaciją darbo rinkoje.

Simpoziume buvo perskaityti 5 pranešimai (prijungti prie kitų sekcijų) iš mokslo tyrimų ir mokslo ir sociologijos. Juos skaitė A. Avizienis, E. Vilkas, L. Kadžiulis, A. Liekis ir O. Voverienė. Tai parodė, kad šios srities problematika yra labai aktuali Lietuvos ir išeivijos mokslui, jau yra išugdytas mokslinis potencialas toms problemoms spręsti ir ateinančiuose lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumuose ši sekcija jau turėtų būti įteisinta. Šia problematika perskaityti pranešimai akivaizdžiai parodė, kad Lietuvos mokslas atsidūrė kritiškoje būklėje — menkas mokslo finansavimas, maži mokslininkų atlyginimai, mokslininkų vertinimo sistemos

Trakų pilis.

Nuotr. Ramunės Kubiliūtės

netobulumas, ignoruojant pasaulio patyrimą, mokslo valdymo institucijų nušalinimas, skirstant finansavimą t.t. Lietuvos mokslo valdymas atsidūrė kryžkelėje tarp dviejų valdymo sistemų: demokratinės, nepasiteisinusios šių dienų nepriklausomoje Lietuvoje ir nuskurdinusi Lietuvos mokslininką; ir autokratinės (įkurti mokslo ministeriją, sugrąžinti buvusius akademinius institutus) ir Mokslo Akademijos globa). Ir vienas ir kitas valdymo variantas susilaukė kritikos.

Lietuvos mokslininkai nepateikė nei vieno pranešimo į tautotyros, politinių mokslų, teologijos-filosofijos mokslų sekcijas, tik vieną pranešimą į dailės sekciją (N. Ausienė), du į muzikos sekciją. Tai rodo, kad Lietuvoje ir išeivijos mokslininkai interesai tarsi pasikeitė vietomis: pragmatiškosios Amerikos lietuvių žymiai daugiau dėmesio skiria humanitariniams mokslams, palaikantiems ir ugdatiems tautos dvasią — tautotyrai, dailėtyrai, teologijai, muzikai, literatūrai — tuo tarpu, kai visais amžiais laikytos dvasinga valstybė, Lietuvos mokslininkai — pragmatiniams dalykams, visų pirma technikai ir technologijoms, žemės ūkio mokslams ir medicinai.

Šia nuomone patvirtino išeivijos lietuvių pranešimai, kuriuos teko laimėti išgirsti, ir klausytojų bei dalyvavusių diskusijose mokslininkų stebėjimas. Išeivijos mokslininkų I. Lukoševičienės, I. Gražytės-Maziliauskienės, A. Bublio, D. Empakerio ir kitų pranešimai buvo persunkti didžiulių nuodėmių susirūpinimu Lietuvos nelaimingų

žmonių, ligonių ir invalidų, likimu, Lietuvos mokslo ir kultūros skurdu, apeliavo į tautos orumą, jos tautinių vertybių, dvasingumo atkūrimą. Buvo netikėta ir džiugu matyti šviesius veidus, džiaugsmingas akis, jausti stiprų lietuvišką rankos paspaudimą šimtų lietuvių, suvažiuosius iš tolimiausių Amerikos kampelių į simpoziumą, kaip į dvasios puotą. Atgijo viltis, kad mes dar esame stipri, turinti gilias dvasingumo šaknis ir tvirtą valią tauta, kad turime ir ką dar atsiremti, pasisemti tautos dvasios stiprybės. Kol yra žmonių, vertinančių kūrybą ir kūrėją, tauta nežus.

Idomu buvo paklausti Amerikos lietuvių politologų L. Sabaliūno, J. Šmulskštio ir A. Štromo pranešimų, nuskambėjusių disonansu bendrai simpoziumo nuotaiką ir šių dienų Lietuvos realybę. Ją išsamiai ir visapusiškai išanalizavo prof. V. Landsbergis. Gerai, kad jau ir Amerikos lietuvių supranta, kas yra kas Lietuvoje ir išeivijoje, ir savo politologų teorijas vertina demokratiškai. Manau, kad išeivijos politologijos teorijos pagrindinių sąvokų sistematizavimas nauju, imliu terminu „demokratūra“, potencialiu rutuliojimuisi ir rimtą tyrimų kryptį natūraliomis šiandieninės Lietuvos sąlygomis.

Siek tiek liūdniau buvo klausyti prof. A. Zalatoriaus pranešimo „Mūsų literatūros depresija: simptomai, priežastys, prognozės“. Mokslinių požiūrių — tai buvo puiki, profesionali šiuolaikinės literatūros, pasimetusios, purvinos, apatiškos, seniai praradusios lietuvių tautos dvasinio vado funkciją, apžvalga. Nustebino ir

apvylė, prelegento žodžiais tariant, jo paties „sovietmečio lepinėlio“ nostalgikiškieji padėjimai: „skausmingas tuštymetis sieloje“, „rašytojas neteko vertybių, kuriomis tikėtų pats“, „kultūra negali sutaikyti brazauskinės Lietuvos ir landsberginės Lietuvos“, „kaupiasi diskomforto liūnas“, „laisvės lozungas nešvarių politikų rankose“, „nepriklausomybė išmagnetino literatūrą“ ir t.t., beliko tik pridurti, kad „nepriklausomybė“, A. Juozaičio žodžiais, tariant „buvo tik istorinė klaida“. Iš tikrųjų, nepavydintas lietuvių intelektualo dvasinis portretas. Laimei, šiuo sindromu neserga Lietuvos mokslininkai ir ne visi Lietuvoje yra tokie „sielų inžinieriai“, klaidžiojantys brandaus socialistinio realizmo miglose. A. Maceinos žodžiais tariant, kiekvienas dvasinimas ant prieitės griuvėsių yra „kūrybinės negalios ženklas“. Tauta veda nepaliaujamą kovą už pačią save... poetas yra šaukiamas būti šios kovos vėliavininku. Jis yra šaukiamas žengti šios kovos priekyje, rodyti tautai kelią, ją supurti savo giesmėmis („Naujasis dienovidis“ — 1993 lapkr. 19). Kur tie mūsų poetai, tautos vėliavininkai?

Su šia A. Maceinos mintimi apie kūrėjo uždavinį tautoje susižavėjau JAV lietuvių bendruomenės valdybos pirmininko V. Maciūno žodžiais, pasakytį vienoje iš baigiamųjų sesijų: „Mokslas ir kūryba yra pamatai, ant kurių statomas tautos gyvenimas“.

Simpoziumas baigėsi. Prasižada pasiruošimas naujam lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumui Vilniuje. Iki pasimatymo!

Siaučia pavojinga epidemija

Kasdienybės slinktyje dažnai nepastebime subtilių pasikeitimų savo tolimesnėje aplinkoje, arba esame linke juos ignoruoti — ne mano kiaušės, ne mano pupos... Tačiau vargiai kas nepastebėjo fakto, kad bene opiausia praėjusių (ir jau ankstesnių) metų mūsų gyvenamojo krašto vidaus problema yra nusikaltimai su žiauriausiu smurto veiksmu.

Iš tikrųjų dauguma išeivijos lietuvių yra toliaregiai — puikiai pastebi nusikaltamumo gaisrą tėvyneje, bet tiki, kad jų gyvenamojoje aplinkoje nusikaltamumai yra tik rusenantis naktigonių lauželis — pasisaugoti reikia, bet nėra taip karšta, toliau nuo jo stovint.

Daug kartų pastaruoju laiku žiniasklaidoje pateikiama statistika patvirtina, kad daugiausia smurto veiksmų įvykdoma su šaunamaisiais ginklais. Kasdien, o ypač savaitgaliais, skaičiuojama, kiek žmonių mirtinai nušauta, o apie sužeistus net nekalbama, nes ir be jų didžiųjų miestų kasdienybė primena mūsų lauką. Tie šiurpūs pranešimai dažnai net be komentarų, tik šiaip sau, tarp kitų žinių įterpti: susisaukė dvi gausios — žuvo nekaltas vaikas, žaidęs gatvėje; susikivirčio vairuotojai — vienas nušautas; žmogus važiuojo gatvę — staiga „iš kažkur“ žibė sūvis ir jis suknubo negyvas prie vairo; apsipirkimo centre nei iš šio, nei iš to kažkoks pusprotis pradėjo šaudyti į praeivius; gimnazijos koridoriuje nušautas mokytojas... ir taip daina be galo. Kadaisė aukštesniosios mokyklos mokytojų pareiga buvo patikrinti, ar mokinys atsinešė namų darbus, o dabar jis iškratomas, ieškant ginklo. Prie kai kurių mokyklų durų kas rytą tikrinami visi praeinantys mokiniai ir surinktais iš jų paauagli ginklais būtų galima apginkluoti nedidelės valstybės kariuomenę...

Ar visa tai ne mūsų reikalas? Ar mes tikrai saugūs savo ramiose priemiesčiuose, ar mūsų vaikams ir vaikaičiams

negresia mirtinas pavojus jų mokyklose? Į tuos klausimus, manome, atsakyti nereikia, nes atsakymus kiekvienas žinome.

Iki šiol piliečių apsaugos pareigūnai, atsakingi už nusikaltėlių ir smurto veiksmų kontroliavimą, per daug veiksmingi nebuvo: už kiekvieną konfiskuotą ginklą, gatvėje atsiradavo dešimt, o sugauto piktadario vietoj tuoj stėjo keli nauji. Priežastis mes taip pat daug kartų girdėjome: ginklų prieinamumas, neturtas, narkotikai, darbu stoka ir t.t. Labai retai viešai buvo drįstama paminėti ir kitas galimas priežastis — nepaprastai išplitusi smurto ir žiaurumų garbinimą televizijoje, muzikoje, net žaidimuose, skirtuose jauniems vaikams. Retai buvo kalbama apie šeimų ir mokyklos pareigas, auklėjant vaikus. Lengva kaltinti neturtą, bet ar neturėjimas pateisina žudymą? Lengva girtai jauniems moksleiviams, kaip apsaugoti AIDS ligos, „saugiai“ santykiuojant, bet kur kas daugiau pastangų reikia atlikti tai, ką mokykla turi atlikti: ruošti mokinius ateities gyvenimui, mokyti ne tik skaityti ir rašyti (net ir to neįmokoo...), bet taip pat diegti dvasines vertybes.

Galime džiaugtis, kad lituanistinėse mokyklose mūsų jaunimas mokosi pažinti savo kilmę, pamilti tėvų šalį, padėti savo vargstantčiam tautiečiui, kad tautinių šokių grupės susirenka energiją išlieti šoko sukūryje, kad atiteininkai ir skautai stengiasi įgyvendinti kilnius principus. Kol kas galime didžiuotis, kad su-gautųjų nusikaltėlių sąrašuose dar vis reta lietuviškų pavardžių. Tačiau neužsiliūliuokime pasitenkinimo jausmu. Aplinkoje siaučianti epidemija gali ir mus užkrešti. Ypač tai epidemijai neatsparūs naujai atvykę iš Lietuvos (tai jau daug kartų įrodyta), tad padėkime ir jiems pirma suprasti, o paskui išvengti šio pavojaus, padėkime išgyti imunitetą smurto epidemijai.

Danutė Bindokienė

PAGALBA AKLIESIEMS

Antano Jonyno akių ir silpnaregių mokyklos grupei, rimtus regėjimo sutrikimus turinčių vaikų ir suaugusiųjų, perduota Amerikos lietuvių dovana: pagal specialius receptus pagaminti akiniai. Juos įteikė Vytauto Landsbergio fon-

do našlaičių rūpimo komitetas. Akinius nemokamai pagamino Aldonos Kaminskas optinis centras, o labai brangūs specialūs stiklai ir rėmai buvo nupirkti už surinktus pinigų. 134 žmonėms gyvenimą palengvinsianti dovana kainavo apie 10,000 dolerių.

LIKIMO IRONIJA

JONAS INDRIŪNAS

23

Viduryje stalo nedidelė pintinėle spalvotų margučių, aplinkui padėtos lėkštės, tik šį kartą viena lėkštė mažiau — vieno namuose nebėra. Mato Vincas, mama deda į tą vietą lėkštę, ir vėl ją ima šalin, ir vėl, ir vėl... O kambaryje tylu, tik saulutės spinduliai, prasiveržę pro lango stiklus, žaidžia prie stalo ir ant grindų lyg gyvi. Ir vėl Vincas taip aiškiai mato: mama žiūri pro langą, o lauke taip viskas žalia, taip gražiai tą visą žalumą saulutė glamonėja, ir ką ji mato? Gal meldžiasi? O gal svajoja apie mane iš namų išklydusį? Braukia ji ranka per akis, sukasi nuo lango, eina vėl prie stalo, bando lyginti staltiesę, tarytum norėdama išbrišti iš liūdnu minčių labirinto. Vėl eina prie lango, o kambaryje taip ramu, tik saulutės spinduliai nesustodami tebežaidžia viduaulyje.

Tolimas varpelių skambėjimas pažadino Vincą lyg iš miego. „Pakylėjimas“, — susigaužė jis. Pažvelgė į bataliono jaunuolius, kurie nuolankiai atsiklaupę pareikšti tam Prisikėlusiam pargabą. Vincas pats nepajuto, kaip suklupo ant šventoriaus žalios žolės. Jautė, kažkokį širdies kutenimą, o gomurys tarytum buvo kažkuo užsikimšęs. Pirmą kartą tada pajuto, kad neverkiant iš akių ašaros tryško.

Grįžė iš bažnyčios, vyrai kurį laiką dalinosi Velykų nuotakomis, paskui vieni pradėjo ruošti į svečius pas artimuosius ar pažįstamus mieste, kiti šiaip sau pasivaikščioti po Marijampolės apylinkes ar prie Šešupės

nerūpestingai pasišildyti saulėje, pasvajoti. Gužo nebuvo, turbūt ir jis, pasinaudodamas švenčių proga, išvažiavo pas savuosius į Kauną. Vincas pasilikto vienas, net ir Jurgis, šventiškos nuotaikos pagautas, nepasiliko su kitais, išėjo į gamtą. Palikęs vienas, Vincas atsisėdo prie lango ir žiūrėjo, žiūrėjo kaip saulutės spinduliai glamonėjo dar jaunučius lapus netolimų medžių šakose, kaip ten žvirbliai žaidė, susipeša, lekia ant netolies smėlėto tako, purtos smėlėje ir vėl skrenda tirkšdamai atgal. Kažkur toli mato žalias pievas, krūmokšnius. „Turbūt ten Šešupė, sprendžia Vincas. — Taip, kaip Šventoji“. Ir prisimena, kai, dar vaikai būdami, slampinėdavo Šventosios pakrantėmis, ieškodami seklių su užklydusiomis žuvelėmis.

Saulės spinduliai palengva slinko nuo lango. Kambaryje darėsi kiek tamsiau, Vincui nusibodo žiūrėti pro langą, pasimė popieriaus lapą ir sumanė ką nors rašyti. Rašyti laisvą jis dar nenorėjo, nes nesijautė esąs pakankamai seniai artimuosius ir draugus palikęs. Be to, laisvą mažai buvo rašęs. Siek tiek per vasaros atostogas susirašinėdavo su Liucija. Kai vėliau prisimin-davo, ką jis jai rašydavo, pats save žiauriai kritikuo-davo, sau mąstydamas: „Kokie tie laišukai buvo naiūs. Ar aš tik taip temokėjau rašyti?“ Tik, kai sutikdavo ją ir išgirdavo gražius apie jo laiškus atsiliepimus, darydavosi ir miela, ir linksma.

Kitoniškomis temomis rašyti jis gabumų turėjo. Rašė eilėraščius ir net trumpas apysakaites. Ne vienas jo kūrėnėlis buvo ir gimnazijos leidžiamame laikraštyje. Rašė, nes jam patiko rašyti, nepagalvodamas, kad kas nors į jo tokią kūrybą per daug kreips dėmesio. Bet, laikui bėgant, išgirdo. Vienaime aukštesnių klasių literatų susibūrimo išgirdo ir apie savo kūrybą

atsiliepimus: „Gražiai rašo, tik viskas per daug sausa“.

Vincas buvo patenkintas, kad kai kas įdomėjosi jo pradinių bandymais. Ką reiškė — „sausas“? Vincas išsireiškimas pradėjo kankinti, net ir rašyti bandė mesti. Tik vieną kartą, pasitaikius progai, išdrišo apie tai paklausti vieno aukštesnės klasės draugo. Be jausmo, be šilumos, be meilės kažkam yra sausa. Neužtenka ribotis tik gamtos grožiu, patriotizmu, tai kūryboje nėra viskas. Reikia ir sielos, pajautimo, meilės, tada skaitytoją sudomina ir kūrybą daro patrauklesnė, įdomesnė. Be viso to, nors bus gražiai parašyta, skaitytojo nesužavės. Ir po ilgo pasikalbėjimo jis Vincui pasakė:

— Skačiau. Matau, turi gabumų, nesidrovėk, rašyk atvirai, tada ir pats pamatysi savo sugebėjimą.

Vėliau tas mintis ilgai savo galvoje Vincas virstino: „Rašyti apie meilę, apie mergaites — per daug drovu, net ir perkelta prasme. Juk nepasislėpsi. Visi draugai pirštais užbadytų, sakytų „išimylėjęs“. Tokios mintys kankino Vincą. Dar baisiau, pagalvodavo Vincas: „Ką brolis pasakytų, paskaitęs tą jo kūrybą? Ar kartais nepatartų dar kartą peržiūrėti mokslines knygas, negu skęsti kažkokiose nerealiuose svajonėse“. Tokių minčių kankinamas, jis likdavo užsidaręs savyje, viso to atvirai neišpasakodavo.

Rašyti jis nesustojo, net ir vasaros atostogų laikui. Parašė ne vieną eilėraštį, apysakaitę ir vis abejojo, kiek ten to jausmo yra. Kai jis gimnazijoje pasirodė su ta savo kūryba, visi, net ir mokytojai, palankiai atsiliepė, o jis ten jokio skurto nematė.

(Bus daugiau)

Panevėžiečių dailininkų darbų parodoje, vykusioje Jaunimo centre gruodžio mėn., kalbėjosi parodos rengėjas prof. dr. Jonas Rackauskas, lituanistikos tyrimo ir studijų centro pirm. (viduryje), keramikas Alvydas Pakarklis (kairėje) ir tapytojas Osvaldas Juška.

Nuotr. J. Tamulaičio

LIETUVIŲ TELKINIAI

CLEVELAND, OH

KUN. G. KIJASKAS
LIETUVOS JĖZUITŲ
KONGRESE

Dievo Motinos parapijos klebonas kun. Gediminas Kijaskas sausio 2 d. išskrido į Lietuvą dalyvauti lietuvių, latvių Jėzuitų provincijos kongrese. Į šį kongresą suvažiavo tėvai jėzuitai iš visų pasaulio kraštų. Kun. G. Kijaskas posėdžiuose dalyvavo penkias dienas, kitą sekmadienį grįš į Clevelandą.

LIETUVIŠKOS VESTUVĖS

Naujųjų Metų dieną Dievo Motinos parapijos bažnyčioje susituokė klevelandietė Lilė Geležytė ir Albertas Kerelis, Jr., iš Čikagos. Ilgiausių metų!

R. BRAZAITIENĖ
BALŲJŲ RŪMŲ
SPAUDOS BALIUJE

Dievo Motinos parapijos vargonininkė Regina Brazaitienė dalyvavo spaudos darbuotojų kalėdiniame baliuje Baltuosiuose rūmuose. Tai buvo dovana jos sūnaus Tomo Brazaičio, „The Cleveland Plain Dealer“ korespondento Washington. Regina Brazaitienė labai džiaugėsi, kad susipažino su prezidentu ir Hillary Clinton, padarė su jais nuotraukas ir styginis kvartetas jos garbei grojo vieną kūrinių. R. Brazaitienės marti, Tomo žmona, yra žinoma žurnalistė, televizijos komentatorė Eleonore Cliff.

T.G.

PIRMOJI KOMUNIJĄ
LIETUVIŲ KALBA

Tėvai, norintieji, kad jų vaikai priimtų Pirmąją Komuniją lietuvių kalba, kviečiami registruoti vaikus Dievo Motinos parapijos klebonijoje, tel. 531-4263. Klebonijoje registruoti prašomi ir visi jaunuoliai, sulaukę 14 m. amžiaus, norintieji gauti Sutvirtinimo Sakramentą lietuvių kalba.

MEDICARE POPIETĖ

Vyresnio amžiaus asmenys kviečiami šeštadienį, sausio 15 d., 1 val. p.p. atsilankyti Jakubauskų istaigoje, 936 E. 185 gatvėje, vykiančioje Medicare popietėje. Programoje — Medicare draudimo apžvalga, išmokėjimai ir mokesčiai 1994 metais, kada Medicare ar Medicaid apmoka slaugos namų sąskaitas, klausimai ir atsakymai. Visi kviečiami. Po pokalbio — kavutė.

IVERTINKIM TYLIUOSIUS
SAVANORIUS

Dievo Motinos parapijos knygynas aprūpina visus lietuviškomis knygomis, vaikų literatūra, plokštelėmis ir įvairiais tautodailės dirbiniais. Džiaugėmės turėdami knygyną ir dekinę prisimenamieji ištikimieji tylūs knygynų vedėjai Andrius ir Eugenija Mackevičius. Dažnai praeiname pro tuos, kurie diena iš dienos, sekmadienis iš sekmadienio dirba, kad visiems būtų geriau, praeiname pro šali, nekreipdami dėmesio, lyg taip ir turėtų būti. Turėtume sustoti ir pamąstyti, kas atsitiktų, jei iš mūsų tarpo pasitrauktų visi tie tylieji savanoriai — knygynų vedėjai, kavinių talkininkai, ir daugelis kitų, kurių darba ir auksa visi labai mieliai, bet tuo pačiu ir be ypatingo dėmesio, priimame. Pradėdami naujus metus tariame jiems visiems nuoširdų aciu.

„Dievo Motinos parapijos žinios“

KALĖDOS ŠV. JURGIO
PARAPIJOJE

Clevelando Šv. Jurgio parapijos šeimų Mišiose gruodžio 24 d. 4 val. p.p. dalyvavo 58 parapijiečiai. Vakare 9:30 val. Kūčioms susirinko arti 30 asmenų. Vidurnaktį Bernelių Mišiose meldėsi 54 parapijiečiai, o Kalėdų rytą — 9 val. Mišiose dalyvavo 47 parapijiečiai.

Antrą Kalėdų dieną, sekmadienį — gruodžio 26 d., pūga nusiaubė Clevelando apylinkes. Tadien Šv. Jurgio parapijoje 9 val. Mišias atvyko 2 asmenys, o 10:30 val. Mišiose dalyvavo 9 parapijiečiai. Niekas negali iš anksto pramatyti pūgos, nei tikėtis, kad žmonės rizikuotų savo gyvybe ir sveikata atvažiuodami į Mišias. Bet Šv. Jurgio parapija kviečia savo narius aukoti už praleistą sekmadienį Mišias. Biudžetui palaikyti yra būtina, kad parapijiečiai remtų savo parapiją kiekvieną savaitę.

LIGONIŲ LANKYMAS
NAMUOSE

Negalintieji dėl ligos arba senatvės atvykti į Mišias Šv. Jurgio parapijoje, arba apie tokius žinantieji, yra prašomi pranešti klebonijai. Jie bus reguliariai lankomi jų namuose.

G. Juškenas

DAYTONA BEACH, FL
KALĖDOS EUROPOJE

Prieš keletą metų Daytona Beach susiorganizavo Tautybių komitetas, artimų ryšių palaikymui čia gyvenančių tautybių tarpe, o reikalui esant, suruošti bendrus renginius. Šiam komitetui priklauso aštuonios tautybės. Lietuvių klubui komitete jau eilę metų atstovauja visuomenininkas ir žurnalistas Jonas Daugėla, beveik dešimtmetį vadovavęs Lietuvių klubui.

Šiais metais Tautybių komitetas vadovaujamas vengrų atstovo Horvath, nutarė suruošti „Kalėdos Europoje“ 1994 m. sausio 23 d., Prince of Peace, Ormond Beach bažnyčioje ir salėje.

Iškilmės prasidės pamaldomis bažnyčioje, 2:30 v. p.p. Pamaldose visos tautybės dalyvaus su savo tautinėmis vėliavomis. Vėliavas lydės tautiniai drabužiais pasipuošusios merginos ir moterys.

Pamaldų metu kelias gražias giesmes giedos ir lietuvių choras „Sietynas“, vadovaujamas muz. Antano Skridulio. Šv. Mišių aukas nešti pakviesi — uniformuotas kroatų atstovas ir tautiniais drabužiais pasipuošusi lietuvaitė.

Pamaldų metu kiekvienos tautybės atstovas skaitys trumpą petiją, pasirinkta intencija, arba tars trumpą žodį. Bažnyčioje aukas renks kiekvienos tautybės atstovai, o bendrą apyskaitą paruos vengrų atstovas Horvath.

Pamaldos baigiamos kiekvienai tautybei sugiedojus savo tautos himną. Dėl geresnės tvarkos, bažnyčioje kiekvienai tautybei bus rezervuotos vienos vietos, kad galėtų darniau sugiedoti giesmes ir himnus.

Pamaldom pasibaigus, parapijos salėje vyks visų tautybių pabėdavimas su kukliomis vaišėmis, prie kurių prisidės kiekviena tautybė. Bus vaišinami kava ir pyragaičiai. Pažadėjama, kad „Kalėdos Europoje“ pamaldose ir pabėdavime gausiai dalyvaus šio telkinio lietuviai.

Tautybių komitete lietuviams rūpestingai atstovauja Jonas Daugėla. Jurgis Janušaitis

Is vaikams ruošiamo video filmo „Mes dainuojame“ (iš kairės): Gegutė — Daria Varnaitė, Gany — Jonathan Dador, režisierė — Danguolė Varnienė, Gaidys — Povilas Jocas. Video ruošia Los Angeles „Spinduliukai“.

„SPINDULYS“ RUOŠIA
KASSETĘ VAIKAMS

Visi gerai žinomi, kad mūsų vaikai, tiesiog „prilipę“ prie televizijos, žiūri vaikiškas programas ir savo lakia vaizduote išjungia į jas — kartu dainuoja, šoka, vaidina. Daug video kasetių vaikams anglų ir ispanų kalbomis. Atėjo laikas ir mums pagaminti aukštos kokybės vaizduotės, kurioje, kaip mūsų liaudies pasakose, lietuviškai čiulbėtų paukšteliai, dainuotų medžiai ir grybai, šoktų ramunėlės ir kitos gėlės.

Danguolės Razutytės-Varnienės sumanymu „Mes dainuojame“ lietuviška, aukštos kokybės, vaizduotės, kuri bus platinama ir kitose lietuvių apylinkėse, greitai taps realybe. Mūsų mažieji, žiūrėdami ir video juostą, galės kartu su Spindulio mažaisiais Spinduliukais (vaizduojamais artistais) šokti, dainuoti lengvas, jiems žinomas daineles: pvz. „Grybs, grybs“, „Išbėgs, išbėgs pelė iš miško“ ir kt.

Vaizduojant — vaikams pramoga, kartu ir lietuvių kalbos tobulinimas, — išmoko eilėraščio ar dainos žodžiai ilgiau pasilieka atmintyje ir, kas svarbiausia — be svetimų akcentų. „Mes dainuojame“ bus įdomus prisiminimas artistams, jų tėvams ir visiems lietuviams.

„Mes dainuojame“ tekstas, režisūra — mokytojos Danguolės Razutytės-Varnienės, kuri daugiau kaip 25 metus dirba su vaikais, jaunimu ir Spindulio ansambliu. Muzikinę dalį tvarko muzikas Viktoras Ralys ir Paulius Vytas, akompaniatorius ir kompiuteriu, kuriais harmonizuoja ir duoda specialius garso efektus, specialistas. Filmuoja Aloyzas Razutis, profesionalas kinematografas ir Bill Hilliard, profesionalas, amerikiečių žinomas, kaip geras filmų ir televizijos filmuotojas, gausiai naudoja lazerį filmo ryškumui spalvingumui pagerinti. Danguolė režisuoti padeda filmų, televizijos iš L.A. Dramos sambo būrio aktorė Sigutė Mikutaitė ir koordinuoja Danielle Hunter, dirbanti filmų ir televizijos industrijoje, kur pasižymėjo kaip grimuotoja, kostiumų projektuotoja, choreografe. Abu amerikiečiai — B. Hilliard ir D. Hunter — savo sričių profesionalai, suprasdami šios vaizduotės reikšmę, ne vien tik lietuviams, bet ir kitiems vaikams, savo laisvalaikį pašvenčia šiam vaizduotės projektui už lietuvišką aciu!

Visas veiksmas filmuojamas gamtoje, parenkant vietas, primenantias Lietuvos gamtą. Juosta jau pradėta suklipti lapkričio mėnesį, publikai bus pristatyta 1994 m. pavasarį, švenčiant Spindulio 45 metų jubiliejų.

Valerija Baltušienė

ATGARSIAI IŠ TAUTOS
FONDO TARYBOS
POSĖDŽIO

Tautos Fondo tarybos posėdį, kuris įvyko gruodžio 4 d., Tautos Fondo (toliau rašysiu tik TF) raštineje, Brooklyn, NY, atidarys TF tarybos pirm. Juozas Giedraitis, savo pranešimą raštu, įteikė visiems tarybos nariams. Pranešime buvo atkreiptas dėmesys į naujai paruoštą TF statuto projektą. Buvo raginami tarybos ir valdybos nariai rūpestingai pasirošyti jo nagrinėjimui ir svarstymui.

Yra gautas prašymas ruošiamam leidiniui, apie Raseinių politinius kalinius ir tremtinius paremti. O Jonas Sakas prašo finansuoti istorinio veikalo, remiantis naujais šaltiniais apie Lietuvos senatorius ir dignitorius 1386-1795 m., išleidimui. Tuo du prašymus apsvačius, Taryba nutarė visus prašymus, dabar ir ateityje, atiduoti Lėšų skirstymo komisijai ir nesvarstyti tarybos posėdžiuose komisijai nepertvūrejus.

TF valdybos pirm. Aleksandras Vakselis nusiskundė (ir apgailėstavo), kad bendradarbiavimas tarp tarybos ir valdybos esąs nepakankamas, dėl to pasitaiko neišvengiamų nesuipratimų. A. Vakselis savo pranešime pasiūlė, kad, gaunant didesnius įnašus, būtina reikėtų sudaryti sutartį, kurioje būtų aiškiai pasakyta įnašo tikslas ir kokiomis sąlygomis jis skiriamas. Kad šis reikalas būtų aiškesnis, jis paminėjo atvejį, kai 50,000 dol. įnašo savininkas, Lietuvai atgavęs nepriklausomybę, pareikalavo jo įnašą išdalinti Lietuvos universitetų bibliotekoms. Pranešimą baigdamas, A. Vakselis pastebėjo, kad nekurie tarybos nariai, besilankę Lietuvoje, sutrukdė ten darniai veikiančią TF atstovybės veiklą. Atstovybė esanti valdybos, o ne tarybos atsakomybė.

Į Jurgio Valaičio užklausimą apie atstovybių stovį, A. Vakselis paaiškino, kad visos atstovybės buvo painformuotos apie įvykusius TF vadovybės pasikeitimus. Australijos ir Kanados atstovybės veikiančios sava rankiškai. Kalifornijos atstovybė Vasario 16-sios aukas atsiuntusi į Centrą. Michigan atstovybė veikianti ir retkarčiais aukas atsiunčia, o su Illinois — nei didesnių aukų, nei susipykimų nesą. Floridoje A. Daunys atsiatydinęs, o laikinai pirmininko pareigas sutikęs eiti J. Nakas atsisakęs. Bostone igalio tinio pareigas sutikęs perimti A. Budreckis, to niekada nepadaręs.

Lėšų skirstymo komisijos pirm. Rimas Vaičaitis pateikė tos komisijos pasiūlymą, kad 49

studentams iš Lietuvos būtų paskirta vienkartinė stipendija, iš viso 7,450 dol. Pirmenybė stipendijai gauti turėtų tremtinių vaikais, savaime aišku, kreipiant dėmesį į pažymius ir studijoms pasirinktą mokslo sritį. Pagal komisijos pateiktą sąrašą, vienbalsiai nutarta stipendijas paskirti. Taip pat Lėšų skirstymo komisija pateikė sąrašą, siūlydama paskirti rajoniniams laikraščiams „Galvė“, „Aukštaitė“ ir „Gimtinė“ po 250 dol., Balakausko koncerto paramai 5,000 dol., nuliutintų rajonų mokykloms (Vilniaus rajono 4,000 dol.) ir švenčionių — 1,000 dol.) ir 1000 dol. J. Sako leidžiamam istoriniam veikalui. Šia paramą TF taryba vienbalsiai nutarė suteikti.

Taryba patvirtino 1994 metams stipendijas Lietuvos mokslinėms institucijoms — 30,000 dol. ir 10,000 dol., studijuojantiems už Lietuvos ribų. Ilgiau buvo sustota ir svarstyta 1,000,000 dol. perinvestavimas. Yra manoma TF pinigų investuoti Lietuvos bankuose. TF Finansų komisijos pirm. J. Vainius kreipėsi į TF valdybos pirmininką, kad jis įgalintų TF atstovą Lietuvoje A. Skaisgirį išsiriupinti iš Lietuvos Vyriausybės informacijas, formas ir garantijas dėl TF indėlių investavimo Lietuvos bankuose. Šį J. Vainiaus pageidavimą Taryba patvirtino.

Posėdžiui, prasidėjusiam 10 val. ryto, einant prie pabaigos, pasigirdo nusiskundimas, kad laikraščiai „labai tingiai“ talpina jiems atsiųstą medžiagą apie TF. (Aš tuo tikėti nesu linkęs. Priežasties reikėtų ieškoti kur nors kitur! — P.P.) Tartasi, kad, ruošiant ateinančių metų veiklos planus, daugiau dėmesio būtų kreipiamą į spaudos paramą.

Šis TF Tarybos posėdis užsitęsė iki 4 val. vakaro.

P. Palys

UŽDARA POLITIKA

Deryboms su Rusija delegacija, kurią buvo sudaręs Vytautas Landsbergis, ir, kuria naujasis prezidentas Brazauskas buvo perorganizavęs, šiomis dienomis visai panaikinta. Pirmojo sąstato komisija, vadovaujama ambasadoriaus Česlovo Stankevičiaus, sunkiose derybose laimėjo Rusijos kariuomenės iš Lietuvos išvedimą. Dabar su Rusija derasi pats prezidentas su artimiausiais patarėjais. Opozicija vyriausybę kaltina, kad veda uždarą užsienio politiką.

CLASSIFIED GUIDE

FOR RENT

FOR RENT
3 bdrm. apt., vic 3300 block of S. Emerald; adults only, no pets. Call after 6 p.m. 312-229-8517.

BRIGHTON PARKE

Išnuojama 4 kamb. butas, 2-tram aukš. e vienam ar dviem suaugusiems. Skambinti Tel. 247-3838.

HELP WANTED

IEŠKOMA VIRĖJA 120 lovų Slaugos namams, turinti patirties gamindami dietiško maisto ir vadovavime virtuvės personalui. Kreiptis prisijungiant savo gyvenimo ir darbo aprašymą: **Matulatis Nursing Home, 10 Thurber Rd., Putnam, Ct. 06260.**

MISCELLANEOUS

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS.

JVEDIMAI — PATAISYMAI

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

312-779-3313

KLAUDIUS PUMPUTIS

Moving—Kraustymas
Profesionalus patarnavimas prieinamomis kainomis, jums patogiu laiku. Draudimas garantuotas. Kreiptis: **Gediminas: tel. 312-925-4331**

Jonas Aistis
RAŠTAI

II

Jono Aisčio „Raštų“, leidžiamų Ateities literatūros fondo, antrasis tomas, sukaupęs visas šio rašytojo daugiausia kultūrinių temų apybraižas. Siandien jos yra tapusios mūsų šio žanro klasika. Leidinį redagavo Alfonsas Nyka-Niliūnas ir Antanas Vaičiūlaitis. Knygos gale duodami paaiškinimai, parengti Alfonso Nykos-Niliūno.

Leidyns gaunamas ir „Drauge“, 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629. Knygos kaina — 15 dol. Užsisakant pastu, persiuntimo išlaidoms pridėdama: JAV — 3.50 dol., Kanada — 5 dol., kitur 5.50 dol. Iliuzijos gyventojai visais atvejais dar primoka — 1.32 dol. valstijos mokesčių.

Užsakymus siųsti: **DRAUGAS**
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir Parduodame Namus.
- Apartamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100

BALYS BUDRAITIS

Asmeniškai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite BUDRAITISUI
Bus. 312-585-6100, res. 312-778-3971

FOR SALE
OAK LAWN, IL
Brick ranch: large living, dining rms; lge. eat-in kitchen; breakfast bar; 2 bdrms; newer roof; new appl. window treatments; broom closet; pantry; a/c; 1 1/2 bath; aluminum soffit fascia storms; some furniture; garden equipm. \$149,900. Make offer. Tel. 708-424-1772.

KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į **Danutę Mayer**. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

Vilniaus Universiteto Dainų
ir Šokių ansamblis

Atlieka: Kepurinę, Brolio sode, Du raitu jojo, Leliūnų Kadriis, Parovėja, Rolenderis, Pjesė skrabalams, Untytė, Į šventę, Kadriis ir polka, Jaunimo šokis.

Meno vadovas ir dirigentas — Vidas Aleksandravičius. Choro vadovas ir dirigentas — Vytautas Abaris. Kanklių grupės vadovė — Daiva Čičinskienė. Orkestro vadovas — Kastytis Mikiška.

Kasetė — stereo, 1989. Kasetės kaina 10 dol., Illinois gyventojams Tax 0.88 ct. Persiuntimo išlaidos: USA — 3 dol.; Canada — 4 dol.

Užsakymus siųsti: **DRAUGAS**
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

THE BALTIC STATES
YEARS OF DEPENDENCE

1940 - 1980

by
ROMUALDAS J. MISIUNAS
and
REIN TAAGEPERA

Chapter I. Introduction: Historical background. Chapter II — The war years: 1940 - 1945. Chapter III — Postwar Stalinism: 1945 - 1953. Chapter IV — The re-emergence of National Cultures: 1954 - 1968. Chapter V — Centralization and Westernization: 1968 - 1980. Chapter VI — The outlook for the 1980's.

University of California Press, Berkeley, Los Angeles, CA. 1983. Printed in Great Britain. 334 pages, hard cover. Knygos kaina 40 dol. Illinois gyventojams Tax 3.50 dol. Persiuntimo išlaidos: USA — 3.50 dol., Canada — 5.00 dol.

LAIŠKAI

KODĖL TIK DABAR?

Skaitant pranešimą iš Vašingtono apie daromą pagrindinį Lietuvos ambasados remontą, kyla klausimas, kodėl remontu susirūpinta tik dabar? Gal tik todėl, kad į ambasadą atvyko „savi“ žmonės. Ambasada buvo reikalinga remonto ir anksčiau, bet jos administracijai buvo pasakyta, kad Lietuva neturi tam reikalingų pinigų, nes tuo metu ambasadoriumi buvo Stasys Lozoraitis. Tik išėjusios lietuvių aukomis ambasada buvo iš dalies remontuota, bet jos tarnautojai naudojo sąvąsas susisiekti priemonės.

Antanas Paužuolis
Chicago, IL

LOS ANGELES
LIETUVIŲ DIENOS

Lietuviškoje spaudoje — Amerikoje ir Lietuvoje — yra pasirodę straipsniai, kuriuose aprašomos Los Angeles Lietuvių dienos. Kadangi ten yra gan daug klaidų, noriu paaiškinti kelias detales iš 1993 m. Los Angeles Lietuvių dienos.

Lietuvių dienos jau egzistuoja 7 metai. Jas rengia LB Apylinkės, bet patį didžiausią darbą — planavimą ir šios šventės įvykdymą — atlieka specialus Lietuvių dienų komitetas, kuriam paskutinius 3 metus vadovauja arch. Donatas Empakeris. 1993 m. Lietuvių dienos buvo prapleštos į Lietuvių savaitę. Priešastys buvo maždaug tokios: Los Angeles miestas susirišo seserystės ryšiais su Kau-

Aktorius-poetas Kestutis Genys (dešinėje) po sėkmingo literatūros vakaro Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos saleje su dr. Zigmundu Brinkiu ir Algiju Raulinaičiu.

VIS NEGALIME NURIMTI

„Draugo“ kituose puslapiuose daugiausia skaitome apie pozityvią lietuvišką veiklą įvairiose telkiniuose, bet Laiškų skyriuje atsispindi ir kitokia „veikla“ — vis prasikiša kažkokia maišatis, išmetinėjimai, nesutarimai. Ypač tai pastebėjau pastaruosiu metu, kai „susi-kibo“ Čikagos Jaunimo centras su Lemonto Pasaulio lietuvių centru (žinoma, žodžiais), o ir iš Los Angeles gauname kažkokius „ženklus“, kad toje šiltoje Kalifornijos vietovėje ne vien dūmai („smog“) graužia lietuviams akis.

Čia aš nenoriu kritikuoti nei „Draugo“, nei tarpusavyje nesutinkančių mūsų veikėjų, tik kažkaip liūdina beskaitant. Mūsų tiek mažai, gretos vis retėja, o savo brangią energiją eikvojame nesutarimams. Ar nebūtų naudingiau nuryti asmeniškumus ir dirbti visiems kartu savo pačių ir Lietuvos labui?

Jurgita Šileikienė,
Maywood, IL

PATINKA ŽYGAS

Su malonumu skaitau Juozo Žygo vedamuosius kiekvieną antradienį: taip ir laukiu, už ko jis šį kartą užsikabins. Nors J. Žygo stilius yra šiek tiek „šaižus“, bet gal dėl to šviežias ir įdomus. Noriu tik pasidžiaugti jo uoliu bendradarbiavimu „Drauge“ ir kituose lietuviškuose laikraščiuose. Tikiau, kad kai kurie vedamieji yra „aštrūs dyglys“ ir Lietuvos ponams, nes daug daugiau „Draugo“ dabar patenka į Lietuvą, tai ir ten daugiau žmonių skaito, ir pamato neiškraipytą tiesą.

Antanas V. Karvelis,
Chicago, IL

ACIŲ UŽ D. PETRUTYTĘ

Jau kelis kartus pastebėjome, kad antradieniais Sveikatos skyriuje spausdinate Domicelės Petrutytes straipsnius šeimų ir kūdikių auklėjimo temomis. Straipsniai mums labai patinka. Gyvename toli nuo lietuviškų (ar kitokių) Montessori auklėjimo centrų, turime du mažus vaikučius, kurių ateitimi ir auklėjimu labai rūpinamės. Kadangi negalime jų leisti į

Liuda Avizonienė ir
Donatas Empakeris
Los Angeles, CA

„Mokytoja ir mokinys“ — Daiva Gyltė ir Jonukas Smuikaitis darbuojasi Kriaučeliūnų vardo Vaikų nameliuose Čikagoje.

Nuotr. L. Germanienės

DRAUGO RĖMĖJAI

Pratęsdami prenumeratą arba kitomis progomis „Draugui“ aukoję:

70 dol. Simas Jokubaitis, Chicago, IL; Vladas Kulbokas, Gulfport, FL; J. Jarasius, Oak Forest, IL; Kunigunda Šilinis, Chicago, IL; Jonas Daugėla, Ormond Beach, IL;

60 dol. Mikas Jurgaitis, Venice, FL;

50 dol. Vytautas ir Ona Gutauskas, Harbert, MI; Chicago Medžiotų ir Meškeriotų klubas, Chicago, IL; Venezuelos Lietuvių klubas, Chicago, IL; Viktoras Grazulis, Toronto, Kanada; Stasys Liepas, South Boston, MA; Gražina Kenter, Danbury, CT; drs. Jonas ir Terri Prunskis; Elgin, IL; Teofilė Mišauskienė, Union Pier, MI; Kazys Domarkas, Highland, IN; Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Chicago skyrius, Chicago, IL; O. Norkus, Los Angeles, CA; Jonas Siaurusaitis, Baltimore, MD; Aldona Andriusis, Dorchester, MA; Lithuanian Chamber of Commerce of America, Chicago, IL; E. Diminskienė, Hot Springs Village, AR; Marija Vaitkienė, Belleville, IL; Ona Ramas, Hickory Hills, IL; kun. Jonas Pakalniškis, Little Neck, NY; Algirdas ir Aldona Brazis, Palos Heights, IL; Antanas Janonis, Darien, IL; George Petkus, Los Angeles, CA; Bronė Kizlauskas, Lemont, IL; dr. Jonas Šalna, Juno Beach, FL; Violeta Aviza, Lake Forest, IL; Eugenijus Kleinas, Wollast, IL; dr. Juozas Petrikonis, Woodbine, IA; dr. Albinas Garunas, Willowbrook, IL; V. Skrupskelis, Oberlin, OH;

Nuotr. V. Baltušienės

LAIŠKAS APIE LAIŠKUS

Gerai, kad įvedėte „Laiškų“ skyrių. Dabar jis per plačios apimties. Jame spausdinami ilgi „laiskai-straipsniai“ įvairiais klausimais, o turėtų būti spausdinami tik laiškai, susieti su dienraščiu „Draugo“: sumanymais, pasiūlymais, padėka už gerus straipsnius apie pastebėtus klaidas ir t.t.

Siūlau dėl aiškumo, kad skaitytojai ir rašantieji žinotų to skyriaus apimtį, jį pavadinti „Laiškai Draugui“.

Antanas Balčytis
Chicago, IL

PREZIDENTAS ISIGEIDĖ LIMUZINŲ

Š.m. sausio 3 d., 6:30 v.v. per „Vakarinių naujienų“ radijo laidą išgirdome pasakalbėjimą su Lietuvos prez. Algirdu Brazausku apie pajūryje, Nidoje, statomą jam vasaros rezidenciją ir liuksusinius limuzinus.

Mane, gal ir daugelį kitų klausytojų, nustebino A. Brazausko atsakymai ir pažiūra į gyvenimo kasdienybę. Esą, dabartinės prezidentūros patalpos Seimo rūmuose neatitinka prezidento orumui, svečių priėmimui ir pan. Laukiąs atstatant Žemumos pilies, kurioje kunigaikštis laikais buvo primami valstybių pasiuntiniai, diduomenė, keliama puotos...

Reikia prezidentui ir vasaros rezidencijos, kuri statoma Nidoje, nugriovus Brežnevo vilą, nes jo kaimyninių valstybių kolegos tokias vilas turi ir jose priima užsienio svečius. Vasaros rezidencijai ir limuzinams išlaidos sudarys tik nedidelę valstybės biudžeto dalį, o patogumas bus didelis.

Kai didžioji tautos dalis gyvena skurde, tai Lietuvos prezidentas užsigėdė rezidencijos, puošnių limuzinų, kad galėtų pasirodyti prieš kitus. Ar tai ne vaikiška užgaida? Jei anas turi, tai ir aš noriu...

Antanas Juodvalkis
Chicago, IL

• 1911 m. gruodžio 14 d. norvegas keliautojas Roald Amundsen buvo pirmasis žmogus, pasiekęs Pietų Ašigali.

malis, St. Pete Beach, FL; prel. Vytautas Balčiūnas, Putnam, CT; Alfonsas ir Krescencija Smilgius, East Chicago, IN; Maria Vita Steck, Lemont, IL; Drasutis Gudelis, Melbourne, FL; dr. A. Baltrušaitis, Grafton, WI; dr. Alina Domanskis, Palm Springs, CA; St. Anthony Lithuanian Parish Choir, Detroit, MI; V. Suopys, Melrose Park, IL; Onutė Sebastijonas, Chicago, IL; Valerijonas Vitkus, Rochester, NY; Jonas Rauba, South Rasadena, FL; Stefa ir Danguolė Kuzmickas, St. Petersburg, FL; E. ir S. Briedis, Burr Ridge, IL; Henrikas Laučius, Paterson, NJ; Balys Telycenas, Dearborn, MI; Algird Ostis, Hinsdale, IL; Carl Beino-ras, Chicago, IL;

15 dol. Jonas Arlauskas, Chicago, IL; S. Cibas, Milton, MA; Genevieve Maciunas, Jupiter, FL; Valerijonas Balčiūnas, Daytona Beach, FL; Algimantas Uogintas, Waterbury, CT; Jonas Zukas, Woodhaven, NY; Rimas Černius, La Grange Park, IL; Stasė Vaišvila, Oak Lawn, IL; Sofija Vėbras, Oak Lawn, IL; Irena Simonaitis, Barrington, IL; Irena L. Goddard, Arcadia, CA; Jadvyga Skvarčius, Chicago, IL; N. Sodeika, Cicero, IL; Tadas Varanka, Clarendon Hills, IL; Ona Puzinauskas, River Forest, IL; Alfonsas Ilėkis, Daytona Beach, FL; V. Čyvas, Cleveland, OH; Aleksas Liutkus, Euclid, OH; V. Grybauskas, Daytona Beach, FL; kun. Simeon V. Saulenas, Cambridge, MA; Ona Cerskuvienė, Southfield, MI; Marija Laurinavičius, Chicago, IL; Raymond Senkus, Stillwater, MN; Juozas Paliulis, Daytona Beach Shores, FL; Ona Leikus, Three Lakes, WI; Benediktas Dapkus, Colchester, CT; Jonas Kapčius, Daytona Beach, FL; Algirdas Šilbajoris, Ormond Beach, FL; Jonas Mikulionis, Sterling Hgts, MI; Ona Metrick, Woodland Hills, CA; Walter Simonaitis, Oak Lawn, IL; Marija Krauchunas, Chicago, IL; Marija Žymantas, Los Angeles, CA; Petras Kliorys, Euclid, OH; Riskus, Palatine, IL; Eugenijus Radžiūnas, Omaha, NE; Vytautas Aleksandrūnas, Glendale, CA; Steponas Bučmys, Dayton OH; Nelė Mockuvienė, Yucaiga, CA; Vaclovas Nenortas, Manchester, CT; Natalija Knoll, Chicago, IL; Stasė Ilginis, Oak Lawn, IL; Antanas Radys, Orlando, FL; dr. Bronius Mickevicius-Mikonis, Mashpee, MA; A. Valaitis, St. Pete Beach, FL; Kostas Ramonas, Chicago, IL; Kazys Almenas, College Park, MD; Anna Meidunas, Baltimore, MD; kun. F. Baltrumas, Mt. Angel, OR;

40 dol. Valentinas Martis, Chicago, IL; A. Šešplaukis, Chicago, IL; dr. Kazys Rimkus, Chicago, IL; Ed Bubnys, Walpole, MA;

35 dol. J. Dagys, Beverly Shores, IL; Rožė Janouska, Norristown, PA; G. Viskanta, Chicago, IL; Ernest Lengnikas, Hamilton, Kanada;

30 dol. John Motiejunas, Chicago, IL; Karolis Lemberas, Pottstown, PA; Al. Regina Zvinnakis, Orland Park, IL; Antanas B. Kvedaras, Savannah, GA; Henrikas Paškevičius, Thunder Bay, Kanada; Valerija Palčiauskienė, St. Petersburg Beach, FL; Stasys Kybartas, Willow Springs, IL; Sofija Jelionis, Darien, IL; J. V. Arstikaitis, Brampton, Kanada; Juozas Lapinskas, East Chicago, IN; Julius Karsas, Oak Lawn, IL; Joseph G. Petkus, Kirkland, WA; Julius Bardauskas, Chicago, IL;

25 dol. G.V. Reklaitis, W. Lafayette, IN; B.A. Jocas, Santa Monica, CA; Vladas Garsys, Worcester, MA; D. Mikeliūnas, Michigan City, IN; Juozas Žilionis, Cleveland, OH; Benigna Butler, Chicago, IL; J. Baskus, Oak Lawn, IL; Viktorija Jonikas, Chicago, IL; Valeria Kazlauskas, Los Angeles, CA; Petras Maželis, Los Angeles, CA; Matilda Kurapka, Putnam, CT; Birutė Židonis, Riverside, IL; Aldona ir Elegius Kaminskis, Chicago, IL; Gediminas Biskis, Clarendon Hills, IL; J. Bagdas, Douglaston, NY; Vaclovas Abramavičius, St. Petersburg Beach, FL; Peter Vebra, Chicago, IL; Adolfas Ar-

10 dol. Albinas Mickus, St. Pete Beach, FL; Joseph Nakutavičius, Spring Hill, FL; Birutė Baltrus, Lake Forest, IL; Kostas Mačiulis, Spring Hill, FL; Paul Tyla, Leesburg, FL; A. Girnius, Boston, MA; Bronius Satkūnas, North Canton, CT; D. Bartkus, Beverly Shores, IN; Romas Špokas, Ithaca, NY; Ignas Podelis, Mansfield, MA; John Bulota, Baltimore, MD; J. Juodvalkis, Riverside, IL; Bronius ir Eleonora Paliulionis, Cicero, IL; Bronius Rakauskas, Wasaga Beach, Chicago, IL; Julia P. Oreska, Deerfield Beach, FL; dr. P. E. Razma, Lockport, IL.

Už aukas visiems tariame nuoširdų acių.

DRAUGAS, penktadienis 1994 m. sausio mėn. 7 d.

5

... Keturiasdešimt du metus keliavome kartu
Lauk manęs, ateisiu ir būsim vel kartu.

A.†A. VILIUS ŽIOBRYŠ

Gyveno Hickory Hills, IL.
Mirė 1994 m. sausio 5 d., sulaukęs 77 metų.
Gimė Klošiuose, Klaipėdos krašte.
Nuliūdę liko: žmona Ema, dukrė Daina, žentas Larry ir vaikaičiai Alec ir Madeline; sūnus Donaldas, marti Carol ir kiti giminės.

Velionis pašarvotas šeštadienį, sausio 8 d. nuo 2 iki 9 v.v. Kosary Funeral Home, 9837 S. Kedzie Ave., Sekmadienį, sausio 9 d. 5 val. vakaro velionis bus atvežtas į Ziono Ev. Liuteronų bažnyčią, 9000 S. Menard, Oak Lawn, IL. Ten 6 val. vakaro įvyks budėtuvių pamaldos.

Laidotuvės įvyks sausio 10 d. Po pamaldų 10 val. ryto velionis bus palydėtas į Bethania kapines, Justice, IL.

Vietoje gelii, prašoma aukoti Lietuvos Vaikų Vilties Fondui arba Lutheran World Relief Fund.

Nuoširdžiai kviečiame gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima.

Laidotuvių direkt. Kosary Funeral Home. Tel. 708-499-3223.

Brangiam Sūnui

A.†A. ARUI RIMAVIČIUI

tragiškai ir netikėtai žuvus, mielus tėvus IRENĄ ir ANTANĄ RIMAVIČIUS seseris EGLĖ ir MIRGA užjaučiame.

Monika ir Pranas Andrejauskai

A.†A.

ANTANUI JAMDOLIUI-SAMUOLUI

mirus, seserį EUGENIJĄ BUDELSKIENĘ ir visus gimes nuoširdžiai užjaučiame.

Vytas Lapatinskas
Nijolė ir Vidmantas Raišiai
Nijolė ir Romas Zdaniai

A.†A.

MAGDALENAI SIMUTIENEI

mirus, jos dukroms: MARYTEI ALEKSIEJŪNIENEI, jos vyrui ALFONSUI, JADVYGAI DIJOKIENEI, jos vyrui VYTUI, anūkui JONUKUI ir marčiai TERESEI SIMUTIENEI, anūkui ROBERTUI, nuoširdžiai užuojautą reiškiame ir kartu liūdime:

B. ir J. Balniai	S. ir O. Kreivėnai
A. ir K. Genčiai	N. Liubiniene
V. ir J. Gliosai	A. Šumakariene
E. ir B. Karamazinai	E. ir K. Vaišvilai
M. ir A. Kazlauskai	M. Vaišvilaitė
	S. Žiuraitienė

St. Petersburg, Florida

A.†A.

ANTANUI JAMDOLIUI-SAMUOLUI

mirus, jo seserį, mielą EUGENIJĄ BUDELSKIENĘ, mūsų draugijos narę, su šeima ir kitus gimes Amerikoje bei Lietuvoje giliai užjaučiame ir drauge liūdime.

Lietuvos Dukterų Draugija,
Melrose Parko skyrius

A.†A.

MAGDALENAI SIMUTIENEI

iškeliavus Amžinybėn, jos dukras MARIJĄ ALEKSIEJŪNIENĘ ir JADVYGĄ DIJOKIENĘ, jų šeimas ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Irena ir Klemas Jurgėlos
Elena ir Jonas Purluliai
Ada Strijauskienė
Alė Velbasienė
Sofija ir Stasys Vaškiai

DON'T SPEND IT ALL - SAVE SOME AT
MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

Chartered and Supervised by the United States Government

2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO, ILLINOIS 60608 PHONE (312) 847-7747

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Kun. Juozas Vaišnys, SJ, mūsų dienraščio „Kalbos kultūros“ skyriaus (penktadieniais) redaktorius, šiuo metu yra Lietuvoje, kur vyksta Lietuvos provincijos jėzuitų suvažiavimas. Į Čikagą tikisi grįžti apie sausio 13 d. Grįžęs vėl tęs šio įdomaus ir vertingo skyrelio redagavimą.

Birutė Jasaitienė, JAV LB Socialinės tarybos pirmininkė, yra vėl pakviesta Čikagos miesto mero Richard M. Daley dvejimėms metams į Čikagos „City's Community Development Advisory“ komitetą.

Edward J. Derwinski, IL ilinois valstijos Kongreso atstovas, pakviestas kalbėti Pabaltiečių advokatų sąjungos (Baltic Bar Association) pobūvyje, kuris įvyks š.m. sausio 11 d. Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje. E. Derwinski neseniai lankėsi Lietuvoje ir pasidalins savo išpuodžiais bei patyrimais su pobūvio dalyviais.

Craig Locatis iš Washington, D.C., yra veiklus Lithuanian Mercy Lift organizacijos narys. Jo dėka Vilniaus universiteto Medicinos fakultetas gavo kompiuterius ir pritaikytas programas, o taip pat ir jo paties pamokas kompiuterių vartojimui Vilniuje.

Kun. Vincentas Radvina, Santa Rosa, CA, su nauju metu prenumeratos mokesčiu ir atsiliepinimu už kalendorių bei kalėdines korteles, „Draugo“ dienraščio išlaidas dar sumažino 200 dolerių auka. Tariau jam nuoširdų aciu.

Vytas Miceika, Hickory Hills, IL, dažnai remia mūsų tautinio ir kultūrinio veikimo renginius. Štai neseniai jis atsiuntė laikraščio išlaikymui 210 dol. auką. Nuosirdžiai dėkojame jam už didžią prisidėjimą parama lietuviškam reikalui.

Dr. Birutė Kasakaitienė, Chicago, IL, linkedama sėkmės „Draugui“, prieš šventes atsiuntė dienraščio leidimui 100 dol. Nuosirdus aciu.

Algimantas Mogenis, Quincy, IL, pratęsdamas prenumeratą kitiems metams, „Draugui“, kaip jis rašo, atsiuntė dovana ir ta dovana yra 220 dolerių. Jam reiškiamu nuoširdžia padėka.

Adv. Vytenis ir Elzytė Lie-tuvninkai, jaunieji mūsų dienraščio skaitytojai, kurio istaiga yra Marquette Parke 2501 W. 69th St., „Draugo“ išlaikymui įteikė 100 dol. Jiems už paramą nuoširdžiai dėkojame.

x Jei reikalinga įsigyti va-ravimo teises (IL Driver's License) — kreipkitės į Ed Šumana, tel. 1-708-246-8241.

(sk.)

x Akcijų, bonų bei kitų ver-tybių pirkime ir pardavime jums nuoširdžiai patars ir patar-
naus, duodami komiso nuolaidą.
Albinas Kurkulis, tel. 312-360-5530 arba jo sūnūs ir partneriai: **Andrius Kurkulis, tel. 312-360-5531** ir **Paulius Kurkulis, 312-360-5627** dirba su **Oppenheimer & Co., Inc.** Chicagoje. Iš kitur skambinkite veltui: tel. 1-800-621-2103.

(sk.)

Auka steigiamam „Draugo“ paramos fondui — yra lietuviškos laidos ateities kartoms.

Čekius rašyti:

DRAUGAS

4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinio mokesčio.

Balsavimas yra labai svarbi demokratinės sistemos dalis, todėl stengiamasi krašto piliečius įvairiais būdais įtikinti, kad jie užsiregistruotų ir dalyvautų visuose rinkimuose, atiduodami savo balsą už patin-
kamą kandidatą. Numatoma, kad ateinančiais metais apie 200,000 naujų Čikagos gyventojų gales tapti Amerikos piliečiais ir supras savo pilietinę pareigą — balsuoti rinkimuose. Cook apskrities sekretoriaus David D. Orr rūpesčiu neseniai išspausdinta informacija apie piliečių registraciją, dalyvavimą balsavimuose ir kitus svarbius klausimus. Informacija paruošta 12 kalbų — jų tarpe ir lietuviškai. Naujieji lietuviai ateiviai, jau tapę JAV piliečiais arba besiruošia priimti pilietybę, gali kreiptis į Cook County Clerk įstaigą ir paprašyti, kad informacinę medžiagą („voting registration material“) jiems atsiųstų lietuvių kalba. Ištaigos adresas yra Cook apskrities (ir Čikagos) telefonų knygoje.

Zigmas Grybinas dovanojo Balzeko Lietuvių kultūros muziejiaus bibliotekos rankraščių skyriui Lietuvių bendruomenės East St. Louis apylinkės archyvą, E. St. Louis Alto skyriaus (1949-1969 m.) archyvą, o taip pat daug senų nuotraukų, knygų, plokštelių.

Tomas Quinn mėgsta fotografuotis, kai į „Žiburėlio“ mokyklėlę atvyksta fotografuoti D. Čyviene.

Vida Balčiūnaitė-Toliver, Overland Park, KS, norėdama padėti „Draugui“ finansiniuose sunkumuose, jo leidimui atsiuntė 100 dol. auką. Jai tariame nuoširdų aciu.

Aldona ir dr. Pranas Maže-kai, Chicago, IL, savo dienraščio išlaidas sumažino 120 dolerių. „Draugas“ jiems už tai nuoširdžiai dėkoja.

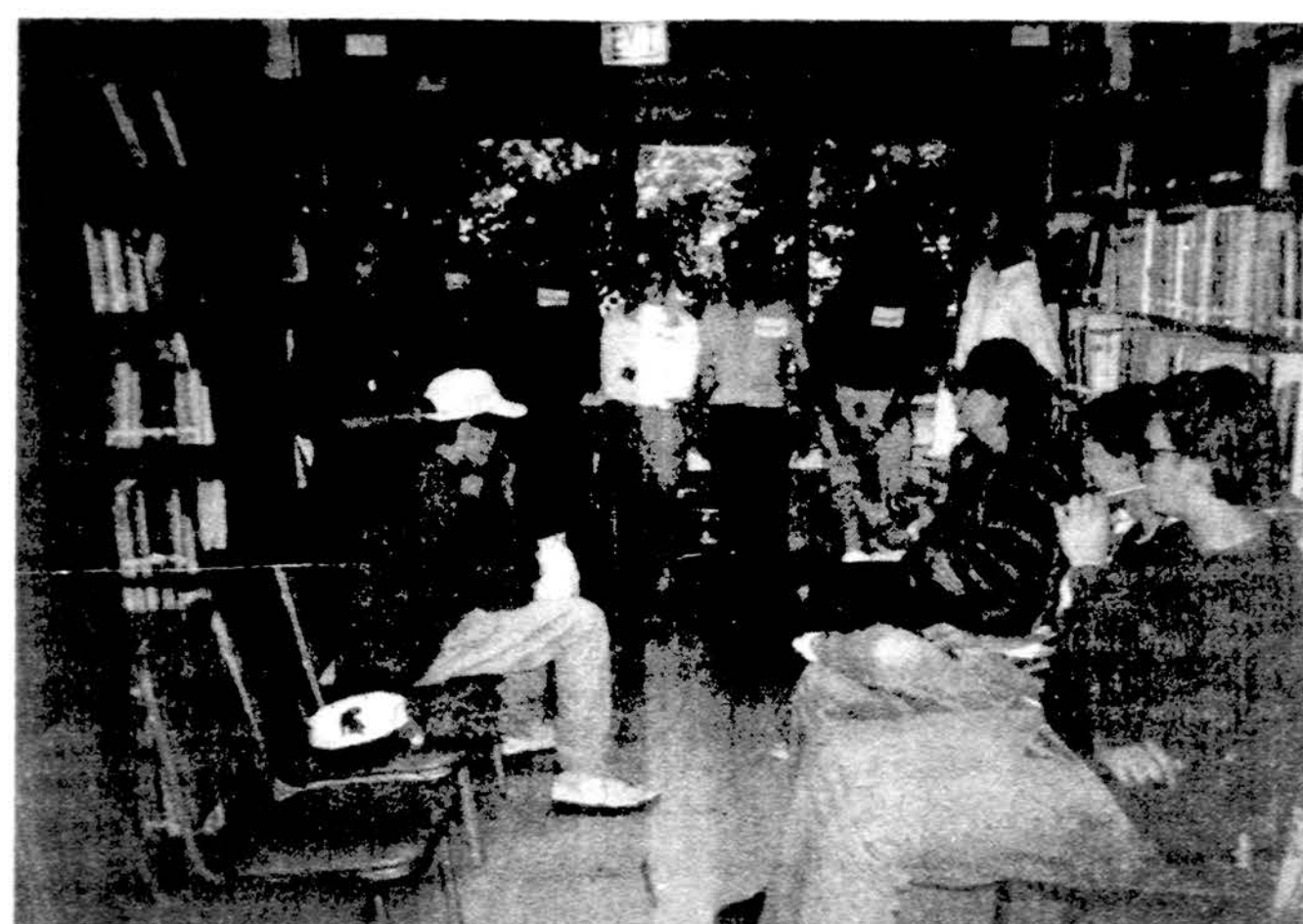
Dr. I. Labanauskas, Chi-cago, IL, „Draugo“ dienraščio išlaidoms padengti atsiuntė 120 dol. auką, už kurią nuoširdžiai dėkojame.

x LEMONTE, PL centre, TRANSPAK įstaiga veikia kiekvieną savaitę: penkt. 3 v. p.p. - 7 v.v., šešt. 10 v.v. - 3 v. p.p., sekmd. 8:30 v.v. - 2 v. p.p. Tel. 708-257-0497 arba 312-436-7772

(sk.)

x NAMAMS PIRKTI PA-SKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokejimais ir prieinamais nuoširdžiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. (312) 847-7747.**

(sk.)

Būsimieji lietuviščių mokyklų mokytojai — dabar tik pirmamečiai Pedagoginio lietuviškos instituto studentai — turi būti „pakrikštyti“ pirmąją mokslo metų dieną, kad tinkamai įsijungtų į vyresniųjų studentų gretas...

PASKUTINIS TREČIADIENIS

Vyresniųjų centre, Seklyčioje paskutinis gruodžio mėnesio, o kartu ir 1993 metų trečiadienis buvo ypatingai pažymėtas.

Maestro F. Strolia iš savo „Dainų skrynelės“ ištraukė lapą gražiausių dainų, kurių kiekviena turėjo savo istoriją, savitą charakterį, skambėjo ilgesiu Lietuvai ir mūsų praejusioms. Pirmąją dainą, pilnai jautrios meilės tėvynei, motušelei ir savo mergaitei. Viso to juk reikėjo atsiskirti ir palikti, išeinant „varteliam sugirždėjus“, į tamsią naktį, į žiaurią partizanų ar tremtinio dalį. Bet mes tremtį ištesėjim ir kovas laimėjim. Nors kai kam ir „nusivirs galva“, bet grįš į lauką artojai, grįš į laisvą Lietuvą...

Išdainavę 12 dainų, jautėmės tikrai įsupti į tą negrįžtančią jaunystės pilną meilės, ryžto, pasiaukojimo, o dabar — ilgesio. Per dainų pertrauką Onutė Lukienė padėkdamas: „pensininko malda“, kurioje jis prašo Dievo apsaugoti, kad netaptų įkyrių plepiu, kad nekartotų ta patį, bet eitų tiesiog prie reikalo. Prašo neleistis skustis savo ligomis, nenorėti tuoj visų mokyti, nes dėl tokio įkyrumo gali nustoti visų draugų, kurių senatvė ir taip mažai. Juokėmės, bet mintyse matėm kiekvienas save.

Apolinaras Bagdonas pasiskaitė iš savo eilėraščių: „Žiemužele, kaip nuotaka baltai pasirėdėi“ ir antrą — komišką: „Sudiev senieji metal“.

Paskui vėl dainavome daug dainų, o pabaigai — „Lietuva brangi“, kuri nukėlė mus prie sraunos Dubysos ir susimąstiusio, gilaus Nevėžio. Jiedu abu keliaujame į senąjį Nemuną, kuris nuo amžių mūsų šalį puošia ir jungia aukštaičius, žemaičius, suvalkiečius bei dzūkų į vieną glaudžią šeimą — Lietuvą.

Dainoms nutilus, gausiai plokėje, nes iš tiesų jautėmės lyg viena šeima, lietuviškosios Seklyčios šeima, už kurios subūrimą nuoširdžiai dėkojome Elenai Siurintenei ir Birutei Jasaitienei.

Po programos vyko loterija ir valgėme pietus.

Rimas Gajauskas, Shell Beach, CA, su nauju prenumeratos užsakymu, atsiuntė 100 dol. auką dienraščio išlaikymui. Nuosirdus aciu.

Antanas Masionis, Phila-delphia, PA, žinodamas šių dienų lietuviškos spaudos sunkią padėtį, atsiuntė 100 dol. „Draugo“ išlaikymui. Jam tariame nuoširdų aciu.

x Dar nepervėlu apžiūrėti VIII Mokslo ir Kūrybos simpoziumo parodas Lietuvių Dailės muziejuje Lemonte. Parodos uždarymos sausio 16 d. Muziejus valandos: šešt. sekmd. 11 v.v. iki 2 v. p.p.

(sk.)

x „Lietuvos Našlaičių Glo-bos“ komitetas dėkingas visiems, kurie globoja našlaičius Lietuvoje, tai Algis ir Julija Dantai iš Philadelphia, PA \$150; taip pat Philadelphia Dramos būrelis per Virgū ir Kristiną Volertus remia du našlaičius — \$300. Aciu jiems! Komiteto adresas: 2711 West 71 St., Chicago, IL 60629.

(sk.)

SKUBŲS ATEITININKIŠKI REIKALAI

Dėl pasitaikiusių Kalėdų ir Naujųjų metų švenčių iš „Draugo“ keliom savaitėm „iškritus“ ateitininkų skyriui, turėjome pereiti į eilinius dienraščio puslapius, nes vertia skubūs reikalai.

Ateitininkų Federacijos fondas dėkoja visiems aukotojams ir linki sėkmingiausių 1994 metų. Tik aukų dėka įmanomi visi remontai — fiziniai ir dvasiniai — kurie padeda Lietuvai žengti į šviesesnę ateitį.

Veikla su Lietuvos jaunimu, Berčiūnų stovyklos įrengimų patobulinimas, remontai, koplyčios statyba ir studentų šalpa — tai pagrindiniai reikalai, kurie šiuo metu šaukia pagalbos. Su prof. Prano Dovydaičio fondu Lietuvoje, kuriam pirmininkauja Jonas Kavaliūnas, buvęs ilgametis LB Švietimo Tarybos pirm. JAV, atrenkami gabūs, nors vargstantys studentai ir remiami tie, kuriems parama reikalingiausia. Iš visų paremtųjų gaunama tiksliai atskaitomybė, kuri laikoma Ateitininkų Federacijos fondo knygoje.

brangi“, kuri nukėlė mus prie sraunos Dubysos ir susimąstiusio, gilaus Nevėžio. Jiedu abu keliaujame į senąjį Nemuną, kuris nuo amžių mūsų šalį puošia ir jungia aukštaičius, žemaičius, suvalkiečius bei dzūkų į vieną glaudžią šeimą — Lietuvą. Dainoms nutilus, gausiai plokėje, nes iš tiesų jautėmės lyg viena šeima, lietuviškosios Seklyčios šeima, už kurios subūrimą nuoširdžiai dėkojome Elenai Siurintenei ir Birutei Jasaitienei.

Po programos vyko loterija ir valgėme pietus.

Jonas Žebrauskas

Jadvyga Damušienė

„Saulutės“, Lietuvos našlaičių globos būrelio narės ir talkininkai krauna siuntinius išsuntimui į Lietuvą: Jonas Maleiška, Liudas Šmulskštys, Birutė Nakienė, Arūnas Draugelis, Indrė Tijūnėlienė, Irena Draugeliene, Linas Paulius, Martė Černiūtė, Aidai Palubinskas, Rūta Šmulskštienė, Jonas Kašuba, Lillian Kašuba ir Kestutis Judvaitis.

(sk.)

ATSIŪSTA PAMINĖTI

• Antanas Kučys, Vileišiai. Trijų brolių darbai tautai. Išleido Devenų kultūrinis fondas, 1993 m. Spaudė M. Morkūno spaustuve, Chicago, IL. Tai trijų brolių Vileišių: inž. Petro, dr. Antano ir adv. Jono gyvenimo ir jų darbų Lietuvai vaizdas. Daugiausia puslapių skiriama Jono Vileišio biografijos bruožams, veiklai. Antrasis medžiagos gausumu yra inž. Petras. Knyga iliustruota gausiomis nuotraukomis. Tai ne vien trijų brolių, daug pasitarnavusių savo tautai, biografijos, bet didelė dalis Lietuvos atgimimo devynioliktojo šimtmečio ir nepriklausomybės gyvenimo istorijos. Knyga gražiai išleista, kietais drobiniais viršeliais, 624 psl., su išsamiu vardinu. Gaunama ir „Drauge“.

• Ona Narbutienė, „Antanas Kučingis“, Vilnius, 1993 m. Knygos leidimą rėmė Lietuvių tautinis kultūros fondas. Tai artisto, dainininko, operos solisto Antano Kučingio, tarp 1924 ir 1970 metų Lietuvos trijuose teatruose — Valstybės, LTSR operos ir baletu bei Kauno muzikinio teatro scenose sukūrusio 70 vaidmenų. Jis taip pat atliko daug vokalių koncertų, dėmesį ypač skirdamas lietuvių kompozitorių dainoms ir liaudies muzikai. Apie A. Kučingį (tos pačios autorės) straipsnį jau esame spausdinę ir „Drauge“. Knygoje išsamai jo biografija, pailiustruota gausiomis nuotraukomis. Knyga kietais viršeliais, 170 psl. Gaunama „Drauge“.

• 1994 m. „Kalendorius“, išleistas Toronto, Ont., Canada, 1994 m. Tai Priskelimo parapiškos Ekonominės sekcijos leidinys, spaudai paruoštas Stasio Prakapo. Tiražas 3,000 egz. Kalendorius knygos formato, primena senais laikais leistus lietuviškus kalendarius, kuriuose dienos, mėnesiai ir apskritai datos buvo tarytum paskutinėje vietoje, o puslapiai pripildyti įvairiausių informacijos, nuotraukų, eilėraščių, tautosakos nuotraukų, net patarimų ir valgių receptų. Kalendorius 192 psl., patrauklus.

• „Architektas Edmundas Arbas/Arbaciauskas“, Architektūra, tapyba, piešiniai. Išleido Vaga, Vilnius, 1992 m. Kietais viršeliais, didelio formato, sudarė Kestutis Pempė ir Gytis Ramunis; įvadinis straipsnis G. Ramunio. Knygos-albumo reprodukcijos — spalvotos. Gaunama „Draugo“ knygų skyriuje.

• Jonas Aistis, „Raštai“ II. Dievai ir Smūtkeliai; Apie laiką ir žmones; Milfordo gatvės elegijos. Redagavo Alfonsas Nyka-Niliūnas ir Antanas Vaičiulai-

tis. Išleido Ateities Literatūros fondas (Literatūros serija Nr. 43), spaudė „Draugo“ spaustu-
vė 1993 m. Viršelio aplankas Jono Kuprio. Pirmasis J. Aistio raštų tomas — poezija — išleistas 1988 m. taip pat Ateities Literatūros fondo leidyklos. Kartu su šiuo tomu J. Aistio raštai sudaro nepaprastai svarbų įnašą lietuvių literatūrai. Kiekvienas kultūringas lietuvis turėtų juos turėti savo namų knygyne.

ALGIRO GUSTAIČIO „POTSDAMAS IR LIETUVA DEGA“

Prieš keletą mėnesių gavau Lietuvoje Anicetos ir Prano Sabaliauskų išleisto mūsų rašytojo ir žurnalisto Algirdo Gustaičio knygą. Ją perskaičiau ir tikrai buvau sudominta tokia gausia žinių krūva. Tai milžiniškas ir įspūdi darantis darbas, skaitytoją nukeliantis tiek į Lietuvos valstybinę pradžią, tiek į visų šalių, ypač didžiųjų, pastangas ne tik užsimerkti prieš Baltijos kraštų teises, bet grubi ir skubiai tas pastangas užgniaužti, vis labiau pataikant rusams. O tai ypač išryškėjo II pasaulinio karo eigoje ir, deja, tęsiasi iki šių dienų.

Dabar yra plačiai žinoma ir nebeužginčijama vis didėjanti didžiųjų valstybių nepakanta tautinėms apraiškomis. Ši Gustaičio knyga atidaro slaptus stalčius ir prieš mus drąsiai padeda dokumentus, laisvius bei straipsnius, rodo, kad stalininio laikotarpio užgaidas pirmieji mums savo nuosprendžius ir galvoseną. Tą ryškiai skaitome prezidento Trumano elgesyje, kai mūsų tautos žmonės kreipėsi į jį — žmogaus teisių krašto vadą — ieškodami užtar-
tę prieš komunizmą.

Knygos įvade ir toliau autorius aiškiai išsena prieš didžiųjų politiką, pateikdamas krūvą dokumentų, rodančių jų samokslavimą Baltijos kraštų užėmimą, kad įtikytų Stalinui ir jo galvosenos palikuonims iki šių dienų, kiek keičiantis prie Eisenhowerio, bet vėliau pripildyti įvairiausių informacijos, nuotraukų, eilėraščių, tautosakos nuotraukų, net patarimų ir valgių receptų. Kalendorius 192 psl., patrauklus.

Knygos gale įdėti nepaprastai jautrūs ir neužmirštami straipsniai — pasisakymai, prisiminimai, pasirašomi vien pirmosiomis vardo ir pavardės raidėmis. Čia užkliudomi visi, mums svarbūs klausimai, bet su poetišku priėjimu. Keletą pacituosiu:

„Raudona banga atslūgo, atūžė ruda. Abi su kraujo puta. Po to vėl stėjo piestu Rytų vilnis. Tremtinio dalia prasi-dėjo, žydint ramunėms“.

„Švedai išduoda sovietams 160 Baltijos valstybių piliečių, tarnavusių Vokietijos kariuomenėje. Tarp jų — 9 lietuviai, bene per prievartą buvę zėnitininkais. Mažą muša iš visų pusių. O kas padės geles 2,480 lietuvių, nacių nužudytiems Flossenburgo koncentracijos stovykloje? Gruodas lauke ir širdyje“.

„Patriotizmas — ne vien me-nas karštai kalbėti“.

RVK

Advokatas Gibaitis

6247 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60629

Tel. 1-312-776-8700

Virš 20 metų praktikos civilinėse ir kriminalinėse bylose

Notr. Donato Tijūnėlio